SVOBODA СВОБОДА

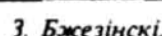
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 52. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 18, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го БЕРЕЗНЯ 1994. Ч. 52. РІК CI.

СТВОРЕНО АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ДОРАДЧИЙ КОМІТЕТ

Вашінгтон (Бюро УНС). — Тут відбулася в дні 24-го лютого, пресова конференція, яку спонзорував Центр для стратегічних та міжнародних студій, а відбулася вона, у саме новоствореному Американсько-Українському Дорадчому Комітеті. Ця комісія має на цілі зблизити американських і українських провідників політичного та господарського життя, щоб виробити тісніші та ширші зв'язки поміж обидвома країнами. Ініціяторами кабінету був дорадник Центру для стратегічних і міжнародних студій д-р Збігнєв Бжезінскі, колишній дорадник для справ безпеки президента Джиммі Картера.

З. Бжезінскі.

Членами комітету стали, крім З. Бжезінского: Двейн Андреас, що є президентом комітету, Арчер Данієлс з компанії Мідленд, Френк Карлуччі, колишній секретар оборони, Малколм Форбес мол., головний редактор журналу „Форб'с", генерал Джан Р. Ґалвін, колишній командир об'єднаних військ в Европі, Майкл Г. Джорден, голова корпорації Вестінггавз, Генрі Кісінджер, дорадник і колишній державний секретар, Джордж Сорос із фундації того імени, Антін Бутейко, дорадник Президента України, Володимир Гриньов, член Верховної Ради, Костянтин Морозов, колишній міністер оборони України, Дмитро Павличко, голова Постійної комісії для закордонних справ, Віктор Пинзеник, член Верховної Ради, колишній міністер економіки, Володимир Сумін, голова Ради Промисловців-Підприємців України, і Борис Тарасюк, заступник міністра закордонних справ України.

Д-р З. Бжезінскі представив пресі головні точки, на які члени комітету погодилися в часі першої зустрічі у Вашінґтоні і в яких сказано: 1. Незалежна і забезпечена України із визнаними міжнародними чинниками границями, є в інтересі ЗСА; 2. Тісніші стосунки поміж Україною і ЗСА не є ведені ніякою іншою державою і ЗСА повинні мати відносини так з Росією, як і Україною, зокрема коли йдеться про відвідини високих політичних чинників, про економічну допомогу чи інші форми співпраці; 3. Українсько-російські стосунки оперті на шануванні одні одних, зокрема коли йдеться про шанування незалежности і територіяльної цілосности, як також інших засад, що їх вимагає міжнародне право, є в інтересах не України і Росії, але також в інтересах Америки; 4. Є конечним створити новий механізм в розмовах коли йдеться про національну безпеку поміж ЗСА і Україною в ділянках військовій, економічній, технологічній, інформаційній та екологічній; 5. Потрібна вичерпна реформа української економіки, яка збудила б довір'я населення і його надію на краще майбутнє; 6. ЗСА повинні подбати про розвиток такої програми, а Світовий банк підтримати її негайно.

Дорадчий комітет плянує збиратися двічі в рік. Наступна зустріч має бути в Києві ще в цьому році. Рівночасно плянується періодично інформувати про американсько-українські відносини так у Вашінґтоні, як в Києві, щоб про них знали члени Верховної Ради України і Уряд ЗСА.

На пресовій конференції були присутні крім д-р З Бжезінського, Д. Андреас, ген. Ґалвін зі сторони ЗСА, а з України Б. Тарасюк, Д. Павличко і ген. К. Морозов. Всі вони підтримали договір у справі усунення з України ядерної зброї, що його підписали ЗСА, Україна і Росія. Д. Павличко заявив, що більшість членів Верховної Ради прийняла прихильно цей договір. Він теж сказав, що, не зважаючи на вибори в Криму, границі України залишаються незмінні тим більше, що Росія і ЗСА запевнили ненарушеність територіяльних границь України.

Д-р З. Бжезінскі закінчив пресову конференцію, вказавши на стратегічну важливість України, бо її існування рішає про майбутню структуру Европи і буде показником замірів Росії.

При кінці березня американська група розгляне працю коміетету.

„Молодіжна Альтернатива" обіцяє активність

Харків (УНІАР). — Тут у вівторок, 15-го березня, керівник проєкту „Молодіжна Альтернатива" заявив на пресовій конференції, що „Молодіжна Альтернатива" обіцяє сильну активність молоді у виборах. За його словами на Слобожанщині тепер працює 30 координаторів проєкту „Молодіжна Альтернатива", створеного молодечими організаціями України, Українським Народним Союзом (ЗСА) і організацією „Фрідом Гавз" (ЗСА). Обидві американські організації надають допомогу позапартійному проєктові „Молодіжна Альтернатива", єдина мета якого залучить молодь до участи у виборах за допомогою розмов зі студентами, поширення летючок, проведення благодійних дискотек і концертів.

НРУ остерігає

Луганське (УНІАР). — У вівторок, 15-го березня, група кандидатів у народні депутати Луганщини оприлюднили заяву з вимогою розглянути на сесії Луганської Обласної Ради питання про призначення консультативного референдуму громадян области.

Рух-прес повідомляє, що таким чином робляться спроби відокремити Донбас від України, однак, крім безвідповідального популізму ці спроби нічого не принесуть. „Депутати Обласної Ради не повинні зіпсувати останні дні перебування при владі рішення, яке несумісне зі званням народного депутата".

Л. КРАВЧУК УНЕВАЖНИВ УКАЗИ ПРЕЗИДЕНТА КРИМУ

Київ (Р. Руденко). — Тут у вівторок, 15-го березня, Президент України Леонід Кравчук своїм указом уневажнив деякі пункти указу президента Автономної Республіки Крим Юрія Мєшкова.

Ю. Мєшков своїми указами з 10-го березня розпустив орган виконавчої влади автономії — Раду міністрів Криму. На запитання кореспондентів, коли буде зформовано новий уряд, Мєшков відповів, що новий уряд розпочав працю в той день, коли Євген Сабуров вступив на посаду прем'єр-мініста Криму. Другим указом Мєшков постановив провести у день виборів Верховної Ради України, 27-го березня, опитування кримчан щодо права на подвійне громадянство, надання його указам сили закону, врегулювання взаємин між Кримом і Україною на договірний основі.

Указом Президента України згадані положення указу президента Криму визнані недійсними, зокрема пункти першій і другій статті другого указу ч. 5 з 10-го березня, підписаного Ю. Мєшковим. Ці пункти уневажнені тому, що не відповідають конституції і законам України.

Центральна виборча комісія Криму 12-го березня надіслала звернення Мєшкову з проханням привести положення указу у відповідність до чинного законодавства України. Голова Верховної Ради Криму Микола Багров назвав затію з опитуванням „черговою політичною грою", яка не принесе стабільности і миру та спокою, не приверне до Криму інвестицій. Координатор бльоку „Росія" Володимир Клячников сказав, що „указ про ліквідацію Ради Міністрів Криму є непродуманим кроком кримського президента і навряд чи сприятиме стабілізації. Щодо опитування, то, на думку Кличникова, воно не буде мати ніякої юридичної сили і наслідків для Криму без рішень кримського парляменту".

Завідуючий державно-правовим відділом Верховної Ради Криму Павло Євграфов сказав, що „згідно з кримським законодавством питання резиґнації Ради Міністрів має право вирішувати тільки Верховна Рада Криму". Перший секретар Компартії Криму Леонід Ґрач також вважає, що опитування не може мати юридичної сили і не додасть стабільности на півострові. Щодо подвійного громадянства Л. Ґрач сказав: „У зв'язку з архискладним механізмом його введення не лише у нас, але й у світовій практиці в цілому, спекуляція у питанні подвійного громадянства — чергова-ідеологічна гра. Ніхто тепер не може створити для подвійного громадянства правну базу, яка повинна регулювати питання пенсійного забезпечення, оподаткування, служби в армії тощо. Викликає також тривогу, що наш президент через опитування, яке не може мати юридичної сили, поставив проблему, яка в Росії завершилася розстрілом „білого дому" — проблему посилення особистої влади. Інакше я не можу розглядати питання про надання указам президента сили законів. Це шлях до авторитарного правління".

Керівник Служби Президента України з питань внутрішньої політики Микола Михальченко сказав, що під виглядом опитування Ю. Мєшков намагався проголосити консультативний референдум, який мав би юридичну силу. Мєшков не має права видавати подібний указ, бо це прерогатива парляменту автономії.

Л. Кучма і В. Гриньов зустрілися з журналістами

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 15-го березня, відбулася пресова конференція співголів Міжреґіонального Бльоку Реформ (МБР) Леоніда Кучми та Володимира Гриньова.

На думку Гримьова, щоб уникнути катастрофи, потрібний новий політичний курс України і успішні вибори. Гриньов підкреслив, що МБР виступає за федеративно-земельний устрій України, за інтеґрацію її в межах СНД, ліквідацію митних бар'єрів, відновлення єдиного економічного простору і за рівноправний статус української та російської мов. На запитання, чи висуватиме МБР свого кандидата на становище Президента, Гриньов відповів, що це залежатиме від того, чи достатньо сильною буде фракція МБР у новому парляменті. На думку Гриньова Росія і Україна повинна стати стратегічними союзниками і їхні взаємини не повинні кидати тінь на відносини України з іншими державами.

МБР у квітні відбуде свою третю конференцію, повідомив Гриньов і оприлюднив заяву 389 делегатів минулої конференції в Дніпропетровському про їх приєднання до МБР. Бльок висунув понад 100 кандидатів на депутатів Верховної Ради.

На запитання щодо його розбіжностей у поглядах з Л. Кучмою, Гриньов сказав, що ніяких розбіжностей немає і не було.

Л. Кучма, виступаючи в Одеському Будинку Вчених 12-го березня, сказав, що економічний занепад в Україні поглиблюється і, в разі продовження сьогоднішнього політичного курсу, треба винайняти Росії українську частину Чорноморської фльоти та всі бази. На запитання, що об'єднало його в один бльок з Гриньовим, Кучма відповів: „бажання покращити життя народу". А з боку Гриньова бажання „зробити Україну федеративною державою і надати російській мові статусу другої державної, офіційної". Кучма заперечив свою причетність достворення концерну „Бласко" на базі Чорноморського пароплавства.

ФІЛЬМ А. ОДЕЖИНСЬКОЇ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 19-го березня, в Уріс авдиторії Метрополітального музею мистців о год 3:30 по полудні почнеться висвітлення нового комедійного фільму українсько-американської режисерки Андреї Одежинської під назвою „Dora was Dysfunctional". Цей фільм був номінований на трьох фільмових фестивалях і став фіналістом цьогорічної роздачі нагород „Оскара". Вступ вільний.

За додатковими інформаціями слід телефонувати до А. Одежинської (310) 397-8953.

Росія виведе війська з Латвії

Москва. — У вівторок, 15-го березня, московські російсько-латвійські переговори закінчилися парафуванням договору про виведення російських військ з цієї прибалтійської республіки до 31-го серпня 1994 року.

Найтяжчою для розв'язання точкою була дальша доля російської радіольокаційної станції в латвійському містечку Скрунді. Латиші не погодилися на її постійну присутність, а для росіян вона є дуже побажаною в цьому реґіоні. Сторони досягнули домовлення в такий спосіб, що станція діятиме на латвійській території ще протягом чотирьох років, а відтак за 18 місяців її демонтують.

Представник російської делеґації Сєрґєй Зотов, коментуючи закінчення переговорів, сказав, що підписаний договір „відкрив шлях до зустрічі президентів Росії і Латвії". Ця зустріч, на думку С. Зотова, може відбутися вже в першій половині квітня.

ЗСА продовжили мораторій на ядерні випробування

Вашінґтон. — У вівторок, 15-го березня, президент З'єднаних Стейтів Билл Клінтон продовжив дію мораторію на американські атомові випробування до кінця вересня 1995 року. Згідно з попереднім рішенням, мораторій мав закінчитися у вересні цього року.

Пресовий секретар Білого Дому Ді-Ді Маєрс заявила, що на рішення президента вплинула стриманість інших ядерних держав, „які не відповіли на здійснення у жовтні минулого року китайське випробування". Пресовий секретар сказала також, що „є підстави говорити про прогрес" на женевських переговорах про загальну і повну заборону атомових випробувань. „Хоч відновлення випробувань і сприяло б підвищенню безпеки і надійности нашого атомового арсеналу, воно викликало б неґативну реакцію у світі", — підкреслила Ді-Ді Маєрс.

НТШ видало книжку д-ра М. Прокопа

Ню Йорк (НТШ). — Тут у видавництві Наукового Товариства ім. Шевченка вийшла з друку праця д-ра Мирослава Прокопа п. з. „Напередодні незалежної України". Книжка появилася в серії Бібліотеки українознавства НТШ і є збіркою вибраних статтей автора публіцистичного і науково-дослідного характеру.

Книжка має такі частини: „Організований український визвольний рух під час Другої світової війни", „Національна політика Москви і Україна", „Рух опору і відродження в Україні", „Міжнаціональні взаємини — Україна, Росія, Польща", „Причинки до політичних портретів", „Спогади і довідки". Слово про книжку і її автора написав Іван Кедрин, а передмову Анатоль Камінський. Оформлення обкладинки Богдана Певного.

Книжка є в твердій обкладинці і має 646 сторінок. Ціна книжки 20 дол. Її можна замовляти в НТШ (63 Четверта аве., Ню Йорк, Н. Й. 10003), в книгарні „Свободи", в „Сурмі" і „Арці" в Ню Йорку та в інших книгарнях.

В АМЕРИЦІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на підвищення цін енерґоносіів, які спричинили зріст цін готових виробів на пів відсотка, інфляція в лютому не піднеслась. Аналітики уважають, що економісти перерахувалися, коли пророкували, що через сувору зиму та природні перешкоди (сніг, ожеледь і т. д.) потерпить індустрія в країні, а з тим прийде значне підвищення цін.

КОНҐРЕСМЕН Ден Ростенковскі, демократ з Чикаґо, головний пропаґатор проєктів і плянів президента Билла Клінтона в Конґресі та голова Комісії засобів і способів у Палаті Репрезентантів знову виграв передвибори. Цим разом можливість його програної виглядала зовсім можливою через оскарження його у неясних фінансових стосунках з поштовим урядом Палати Репрезентантів. Президент Билл Клінтон з цілим почотом демократичних політиків пропаґували кандидатуру Д. Ростенковского у чикаґському північному районі. Перемога Д. Ростенковского є тісно пов'язана з плянами Б. Клінтона у питаннях охорони здоров'я та переорганізуванням системи допомоги потребуючим. тому ця перемога є дуже важливою для демократів і зокрема для Президента.

ЯК ІНФОРМУЄ ГАЗЕТА „Вашінґтон Пост", представники ФБІ і Сі-Ай-Ей вважають, що крім заарештованого в лютому московського шпигуна Олдріча Еймса, в апараті Сі-Ай-Ей міг працювати ще один агент, який передавав американські державні секрети Москві. Так думати дає підставу не тільки знайдена в О. Еймса інструкція московського центру. У червні минулого року, коли над О. Еймсом вже висіло підозріння і його було переведено зі „совєтського" відділу у відділ боротьби з наркотиками, в його новому бюрі провели таємний обшук і знайшли секретні документи, до яких О. Еймс не міг мати доступу. Документи ті були настільки засекречені, що О. Еймс без аґента-партнера не дістав би їх, навіть працюючи у „совєтському" відділі.

РЕЧНИК СЕКРЕТАРЯ Департаменту енерґетики, Гейзел О'Лірі у вівторок, 15-го березня, подав до відома, що ЗСА і Росія погодилися на допущення спеціялістів для перевірення місць, де переводять демонтування ядерних боєголовок на території обидвох країн. Речник Майк Ґолдін також підкреслив, що зі сторони Росії згоду підписав представник міністерства ядерної енерґетики Віктор Міхайлов, а від ЗСА секеретар Департаменту енерґетики Г. О'Лірі. Цей новий договір є наслідком вимог колишніх республік СССР: Білорусі, Казахстану та України, які вже передали Росії частину ядерних боєголовок для демонтування, щоб перевірити чи Росія це робить.

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ Б. КЛІНТОНА З Ї. РАБІНОМ

Вашінґтон. — В середу, 16-го березня, тут відбулася зустріч президента З'єднаних Стейтів Билла Клінтона з прем'єр-міністром Ізраїля Їцаком Рабіном. Вони обговорювали конкретні зусилля Ізраїля, спрямовані на відновлення ізраїльсько-палестинських переговорів щодо палестинської автономії. Представник Білого Дому повідомив, що оскільки Палестинська визвольна організація відмовилася йти на будь-які компроміси, то передусім мова йшла про перспективи відновлення сирійсько-ізраїльського діялогу.

Зі спробою вернути Сирію за стіл переговорів пов'язані недавні політичні ініціятиви Вашінґтону. Президент Б. Клінтон закликав сирійського лідера Гафеза Асада перестати вимагати негайного повернення Голянських пагорбів і відновити переговори. Три тижні тому делеґації Сирії, Йорданії і Ливану, підтримуючи палестинців, припинили переговори з ізраїльською стороною у Вашінґтоні.

Прем'єр Ї. Рабін заявив, що Ізраїль щохвилини ґотовий до переговорів, бо зволікання з ними може катастрофічно позначитися на долі всього близькосхідного мирного процесу. По боювання Ї. Рабіна мають під собою підстави: того ж дня, в середу, троє лідерів палестинських груп у Сирії висунули вимогу негайної резиґнації Ясіра Арафата і припинення „переговорів з окупантами".

В той самий час ізраїльський прем'єр-міністер підкреслив, що Ізраїль не погодиться на присутність чужинецьких вояків у межах своєї країни, чого домагається ПВО.

Американський Уряд хоче, щоб сторони взаємно спромоглися на компроміс. З цією метою З'єднані Стейти можуть все ж підтримати проєкт резолюції Ради безпеки ООН, яка засуджує ізраїльську сторону. Тиждень тому представник ЗСА в Раді безпеки Маделен Олбрайт наклала на резолюцію вето, оскільки в ній навіть Єрусалим називався „окупованою територією". Якщо палестинці викреслять з проєкту резолюції цю дражливу точку, то американський представник проголосує за прийняття цього документу.

У СВІТІ

З ПОЧАТКОМ ЦЬОГО РОКУ армія безробітних в Німеччині, вперше за всі повоєнні роки, перейшла чотиримільйонову межу і складає тепер 4,029,421 особу. В західніх землях країни праці не мають 2,736,100 громадян, що на 479,000 більше, ніж рік тому. Рівень безробіття зріс за 12 місяців з 7.3 до 8.8 відсотка. На біржах праці у східніх землях зареєстровано 1,293,400 безробітних — на 99,100 осіб більше, ніж рік тому. Ніби незначне збільшення, однак у відсотковому обрахункові картина виглядає сумною: безробіття тут складає тепер 17 відсотків — замість 15.7 відсотка на початку 1993 року.

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА „Сандей Телеграф" повідомила, що знаменита світлина так званого лоґ-неського чуда, зроблена в 1934 році, виявилася підробою. Про це розповів перед своєю смертю Крістіян Сперлінґ, останній з групи фальсифікаторів, які вирішили в такий спосіб „довести" існування доісторичного ящера у водах шкотського озера. За його словами, голова і шия „монстра" були прикріплені до спеціяльно виготовленого мініятюрного підводного човна. К. Сперлінґ виготовив „ящера" на замовлення свого вітчима, кінопродюсера Мармадюка Везерелля, а того найняла газета „Дейлі Мейл".

У ВІВТОРОК, 15-ГО березня, Верховна Рада Білорусі прийняла нову конституцію країни. Згідно з нею, Білорусь буде президентською республікою, „унітарною демократичною соціяльною правною державою". Білорусь має намір зробити свою територію без'ядерною зоною, а державу — невтральною. Президент республіки є водночас керівником виконавчої влади. Верховну Раду зменшено з 360 до 260 депутатів. Президентські вибори відбудуться до 1-го липня, а парляментарні — до кінця цього року. Конституція набрала чинности від моменту її оприлюднення.

ІЗРАЇЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ заарештувала рабина Моше Лівенґера, який є символом заселення жидами контрольованих територій і визнаним лідером боротьби проти палестинського самоуправління. В 1968 році М. Лівенґер очолив невелику групу перших поселенців, які відразу по Шестиденній війні заснували воєнізоване селище Кіріят-Арба на західньому березі Йордану. В 1979 році він переїхав до Геброну і став лідером місцевої жидівської громади. Рабин М. Лівенґер категорично виступав проти політики прем'єр-міністра Їцака Рабіна і проти будь-яких поступок палестинцям за рахонок жидівських поселенців західнього берега Йордану.

КОМЕНТУЮЧИ БЕЗВИСЛІДНІ триденні переговори державного секретаря З'єднаних Стейтів Воррена Кристофера з китайськими керівниками, лондонська газета „Таймс" пише: „Візита не була правильно підготовлена. Хоч китайська сторона просила перенести її на кінець березня, американці наполягали на зустрічі в середині місяця. Тобто візита секретаря відбулася якраз напередодні сесії Китайського віча народних представників, на якій очікується жорстока сутичка між прихильниками реформ і комуністами-консерватистами. Ось чому китайські керівники не могли піти на поступки Вашінґтонові, — щоб не похитнути своє становище на цій сесії". Крім того, газета бачить причину невдачі В. Кристофера ще й у тому, що йому не треба було вдаватися до „тону погроз" у розмові з Пекіном.

ПРЕЗИДЕНТ ІРАКУ Саддам Гуссейн, виступаючи в програмі крайової телевізії, заявив, що „терпіння Багдаду з приводу економічних санкцій ООН проти Іраку має межу". Якщо ці санкції не будуть скасовані у висліді переговорів в найближчий час, Ірак „піде іншим шляхом". Заступник іракського прем'єр-міністра Тарік Азіз приїхав у вівторок, 15-го березня, до Ню Йорку для продовження діялогу щодо знищення іракської хемічної зброї. Д. Гуссейн доручав йому заявити в ООН, що Ірак виконав усі міжнародні резолюції в цій ділянці і „тепер черга на Раду безпеки. Вона повинна скасувати економічні санкції і дозволити нам продавати нашу нафту".

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні
(202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заворожене коло економіки України

Разом із Президентом Леонідом Кравчуком приїхали були в минулому тижні до Вашінґтону деякі міністри ресортів безпосередньо причетних до економіки України. Це дало нагоду декому з видатних економістів і знавців банківництва розмовляти з отими гістьми з України. Вони, ті наші фахівці, були здивовані, ба, навіть, збентежені і занепокоєні: показується, що державна верхівка України не розуміє Заходу, який ставиться прихильно до України та вимагає переведення реформи націленої на вільний ринок.

Тим часом, ті члени Уряду, які саме покликані до переведення такої реформи, вважають, що Україна з недавньою економічною системою, яку контролювала партія і її державна верхівка, не потребує чи не може переходити на вільний ринок. Створюється заворожене коло: всі земляки в Україні, з Президентом і членами Уряду включно, прагнуть дістати поважну економічну допомогу, без якої економіки України не можна уздоровити. Захід, конкретно Міжнародний валютний фонд і нюйоркська Волл-Стріт, яка символізує американський фінансовий світ, у принципі раді таку допомогу дати, але вимагають, щоб їм розумно пред'явити реалістичний плян економічної реформи. „Ми вам поможемо, якщо ви докажете, що хочете самі собі помогти". Але найбільша заковика у тому, що вирішні чинники у Києві такого пляну не мають і не хочуть бачити його, бо вони не кваляться до реформи, яку вимагає Захід, і без якої той Захід не дасть Україні ані зламаного цента.

Здивування викликає нерозуміння отих деяких осіб в Уряді України, що не може існувати демократія у політиці, проявлювана над різнопартійним парляментом (Верховною Радою) та водночас зберігати контрольовану комуністичну систему в економіці. У практиці бачимо, що в Україні все ще не скасовано колгоспної системи у сільському господарстві і нема приватизації землі, — однієї з найважливіших метод такої економічної реформи, яку невідхильно треба перевести. Чехія, Польща і Мадярщина перейшли вже на вільний ринок, хоч у Польщі існують також широко розхилені ножиці заробітків і ринкових цін (там куди дорожче за всякий крам, як в Америці), проте зупинена інфляція і чужинецький капітал вможливлює хід приватизації.

Кажуть наші видатні фахівці, американські громадяни, що найбільшою психологічною перешкодою на шляху до уздоровлення економіки України є — страшенна зарозумілість тамтешніх земляків. На всі ділові арґументи високоосвічених і досвідчених українських фахівців, які здобули собі признання американського фінансового світу, земляки з України мають готову відповідь: „Такий наш стиль". І ніхто не всилі їх переконати, що той „стиль" поганий і шкідливий для будівництва держави. Не ввесь демократичний світ з його економічною системою пристосується до України, тільки Україна мусить пристосуватися до нього.

Чи можливий вихід з цього завороженого кола і який? Ми почули відповідь від людини дуже добре зорієнтованої у відносинах в Україні: якщо недалекі вибори дадуть кращу Верховну Раду, як існуюча ще від 1989 року (не промовчуючи також її історичних заслуг), то прийде зміна Уряду, зміна міністрів ресортів, причетних до економіки, і тоді, може, ці люди матимуть інший підхід. А втім, знову наче автоматично виринає запит: „А чому дотепер не притягнули до Уряду тих кращих людей? І чи вони є? Незрозумілою нам є нехіть користуватися допомогою охочих фахівців з української діяспори та прихильного чужинецького світу. Незрозуміла нам якась дивна чи-то гордість чи зарозумілість, чи почуття меншевартости наших земляків — також на високих становищах. І все пригадується вислів проф. Марти Богачевської-Хом'як після повороту з однорічного перебування в Україні: „Ми всі робимо основну помилку у підході до подій, явищ і людей в Україні, — це інший світ, інші люди, інший їх спосіб думання і діяння.

Микола Руденко

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ПАРЛЯМЕНТУ

III

Дуже великі клопоти Україна має з ґазом. Увірвала постачання ґазу Туркменія — ми винні їй 700 мільйонів долярів. Почала зменшувати й готова була цілком припинити ґазове постачання Росія, але тут, здається, справа залагоджена. Наш борг Росії за ґаз становить 900 мільйонів долярів. Уряд України пообіцяв до 1-го квітня сплатити північному сусідові 100 мільйонів боргу валютою, решту сплачуватиме товарами. Винуватцями цих величезних боргів є підприємства, котрі працюють на ґазі. Вони мали б своєчасно вносити плату за користування ґазом, але не роблять цього, гадаючи, що держава цей борг їм подарує. А в держави нашої все ще не підіймається рука перекривати ґаз боржникам. Та все ж прийнято рішення про попередню оплату: раніше заплати, потім для тебе будуть відкриті ґазові труби. А по суті тут ми маємо справу з лихом вельми застарілим, державу виснажують державні підприємства — приватним цього б не дозволили. Отже, порятунок знов таки в приватизації. А вона цього року посувається набагато інтенсивніше. Л. Кравчук каже, що в нього безліч листів від так званих червоних директорів, які вчора іґнорували приватизацію: тепер у своїх листах вони зголошуються на неї. Це стосується навіть доволі великих підприємств, як скажімо, Запорізький металургійний комбінат, що, до речі, вже приватизований. Протягом 1994 року має бути приватизовано 30,000 великих і малих підприємств.

Вимагає спростування відсоток приватизації державної власности, котрим докоряють Україні деякі закордонні засоби інформації, особливо московські. Він, на їх думку, нині становить лише 5 відс. Що Україна відстає від Росії у приватизації, це правда. Та не вірно, що відстає такою великою мірою. Тут слід іще раз нагадати: московська імперія розташувала в Україні найбільші військові підприємства. Досить сказати, що 33 відсотки усіх військових комплексів СССР містилося в Україні. Стосовно української промисловости, це становить майже 80 відс. Безумовно, ці безперспективні монстри не будуть приватизовані бодай тому, що вони сьогодні нікому непотрібні — ними повинна займатися держава. Якщо так подивитися на справу, то кількість приватизованих підприємств доросте до 25 відс. На кінець року вона подвоїться. Отже, малювати Україну, як дрімучий заповідник тоталітарної економіки — це щонайменше хибно. Комусь дуже хочеться тримати нас у мороці власної тіні, а для цього вживаються лише темні фарби. Насправді — це ж бо лихо наше — отакий великий відсоток абсолютно нерентабельної промисловости. Нам доводиться розплачуватися за енерґоносії головним чином продуктами сільського господарства. Саме через те наші міста змушені жити надголодь.

А проте сьогодні від усіх, з ким мені випадає спілкуватися, чую таке: ціни на базарах почали падати, вони сьогодні нижчі, ніж у державній торгівлі. Цікаво, що відбувається це весною, коли за традицією ціни могли б зростати. Причин цього відрадного явища покищо ніхто не розуміє. Якби ціни падали спершу в державній торгівлі, все було б ясно: то, мовляв, є пропаґандистський маневр перед виборцями Верховної Ради. Але ж відбувається навпаки: зниження цін посувається з боку базарів, на які держава не має впливу. Так чи так, а ми наближаємося до бажаного перелому, з'явилося ледь помітне світло наприкінці майже трирічного тунелю.

Закінчення буде.

Сергій Миронюк

Дбаючи про здоров'я душі і тіла

У серпні 1993 року в Україні почав виходити ще один часопис — „Слово Просвіти". Як можна здогадатися із назви, газету видає Всеукраїнське Товариство „Просвіта" ім. Т. Шевченка. Спочатку як місячна, газета тепер з'являється один раз на два тижні і має згодом перетворитися на тижневик.

Часопис, редактором якого є Павло Мовчан, народний депутат України і відомий громадський діяч, висвітлює діяльність Товариства, порушує болючі проблеми української мови і культури, аналізує сторінки української історії. Особливістю газети є те, що матеріяли, подані в ній, залишаються актуальними на довгий час. Це й природно, бо мова, культура, духовність — поняття не скороминущі, вони вічні. На них, як на скелі, вибудовується українська нація. Щоб не бути голослівним наведу приклад. На першій сторінці третього числа надруковано „Покаяльну молитву за Україну і народ" Катерини Мотрич. Своєю глибиною, духовною силою і красою прирівняти цей твір можна хіба що до безсмертної поезії Т. Шевченка. Слова, заряджені величезною енергією, здатні проникнути у душу кожного, сколихнути найбайдужіше серце.

Ось лише маленький уривок: „Прийми, Отче, запізніле каяття і нашу покаяльну сльозу, і нашу щиру молитву. Як радів батько поверненню 'блудного сина', так Ти допоможи повернутися нам і пригорни, всепрощенний Отче, до Свого лона тих, що заблукали у довгій пустелі зла, недолі і розгубили у ній скарби своїх душ, всі Твої щедроти і поміняли лик рабів Божих на огидний лик рабів земних". Саме це завдання — навертати блудних синів України — ставить перед собою „Просвіта" і її часопис.

Газета гостро реаґує на дуже повільне і незадовільне впровадження української мови у всі ділянки державного, суспільного і культурного життя України. В кожному числі можна знайти критичні дописи, зауваження про порушення закону про мови в різних регіонах України. Публікуються постанови Товариства з цього питання, звернення до Президента і Уряду. Читача інформується про конкретні заходи, які вживає чи збирається вживати „Просвіта", щоб захистити мову, культуру, сприяти їхньому нормальному розвиткові.

Не тільки духовним лікуванням займається „Слово Просвіти". На його сторінках читач знайде багато цінних інформацій, порад щодо того, як покращити своє фізичне здоров'я, вилікуватися від важкої недуги. Ці всі матеріяли об'єднані під заголовком „Дивосил", що є своєрідною газетою в газеті. За висловом самого часопису, це видання „народжене із кореня 'Народного лікаря', яке редаґує той же редакційний колектив". Тут читач дізнається про чудодійну силу різних трав, коренів, а також, коли і як їх застосовувати. Всі приписи і поради базуються на лікарській мудрості, що походить з глибин українського народу.

„Слово Просвіти" — видання особливе і оригінальне. Воно поєднало в собі дуже доречно дві великі ролі: ролю духовного пробудителя і ролю тілесного зцілителя. Чи не в цьому тепер найбільша потреба України?

Передплатити часопис можна за адресою „Svoboda" Bookstore, 30 Montgomery Street, Jersey Sity, N.J. 07302. Ціна річної передплати 52 дол.

Микола Бараболяк

КОЛИ ГОВОРИТЬ БЖЕЗІНСКІ...

Російські студії у визначних американських університетах пробили велику політичну роботу для післясовєтської Росії. Вони зуміли втовкмачити в голови американських адептів цих студій, що російський народ — це величний народ, який зовсім ні, або маловідповідальний за злочини совєтського режиму. Відповідальним за те є головно чужинці. А народ Росії, як це невинне немовля готове на політику „партнерства" зі Заходом, з метою забезпечити тривалий мир у світі. Очевидно Росії мала б припасти у тому спілкуванні роля протектора порядку на теренах колишнього СССР і його сателітів. Таким духом віяло донедавна з Вашінґтону.

На нікудишність такої політики вказував неоднократно такий досвідчений знавець Росії як Збіґнєв Бжезінскі. Але на його голос довго не зверталося великої уваги в Державному департаменті, де першу скрипку грають молоді інтелектуальні русофіли. Аж дійсність переконала і їх про правдиве обличчя Москви, і змінилося дещо на тому поземі. Тих, які ще невповні „відрусифіковані" повинна переконати остання стаття Бжезінского у „Форейн Афферс" (березень-квітень 1994 р.) п. з. „Передчасне партнерство", на яку хочемо звернути увагу. Нема в цій статті нічого, що було б революційним для українця. Ми свідомі, що маючи до вибору між демократією й імперіялізмом, Росія покрокує шляхом імперіяльної політики, що потверджують останні події, на що так досадно звертає увагу Бжезінскі; що візьме десятиріччя заки Росія погодиться з долею і визбудеться, як колись Англія та Франція, колоніяльних аспірацій.

Та треба інтелекту Бжезінского, щоб викласти це питання так досадно і переконливо, як це учинив він у цитованій статті. А наслідки його переконливих висновків не могли теж не завважити і ми в останніх ходах політики Вашінґтону супроти України.

Під підзаголовком „Імперіяльні імпульси" Бжезінскі перелічує коротко відомі нам акти аґресії Росії супроти нових державних творів як Молдова, Грузія, Таджикістан, як теж указує на приготовування ґрунту для аґресії на Україну (Крим, Донбас), такими методами як натяки, що незалежність України „переходова", вкорочуванням постачання нафти, намаганням політично ізолювати Україну, використовуючи преокупації Клінтона нуклеарним статусом України.

У підрозділі п. з. „Історична амнезія" Бжезінскі викладає перед світом нові колонізаційні методи Москви, називаючи їх „протоімперіялістичними": російські дипломати достосовуючи їхні загарбницькі методи до змінених обставин, намагаються використати „партнерські" настанови Вашінґтону, а, зокрема те, що він не від того, щоб Росія „тримала порядок" на просторах колишнього СССР, де тільки націоналістичних анімозій і контроверсій, у які ЗСА ніяк не хотіли б устрявати.

Бжезінскі дораджує ЗСА покласти рішуче заборело перед новими аґресивними намірами Росії. Америці конечно прийняти в межах колишнього СССР консолідації геополітичного плюралізму. Це значить підтримувати усі незалежні держави, що постали після розвалу СССР, а в першу чергу Україну. На дальшу мету воно повинно вийти з користю і для Росії, бо дасть їй нагоду стати великодержавою, нарівні колись колоніяльних — Великобританії, Франції, Туреччини. Якщо йдеться специфічно про відношення ЗСА супроти України, Бжезінскі вчить:

„Політика геополітичного плюралізму (тобто прийняття принципу, що російська імперія розпалась навіки і з тим їй треба погодитися — М. Б.), накидає практичні консеквенції, а саме: продовжуючи втримувати і навіть поглиблюючи приязнь з Росією, ситуація накликає до більш збалансованого розподілу фінансової допомоги між Росією і неросійськими державами. Треба залишити виносити питання нуклеарної зброї до рівня кардинального питання американсько-українських відносин, і трактувати Київ нарівні з Москвою. Це вимагає виразного визнання, що незалежне існування України є важливішим, чим те, чи Україна негайно позбудеться нуклеарної зброї, чи ні.

Економічна допомога ЗСА для Росії має бути зумовлена тим, що Росія не буде змагати перетворювати нові незалежні держави у свої сателіти. ЗСА мають виявити теж більшу готовість квестіонувати, теж і на форумі ООН, ворожі виступи Росії проти її сусідів. Та основне питання, а воно може перейти у драму, це питання стабільности і незалежности України. Не можна не висказати досить яскраво і досадно — пише Бжезінскі — що без України Росія перестає бути імперією, а з підкореною Україною стає нею автоматично. Американська політика мусить головно врахувати те, що Україна є на порозі катастрофи: її економіка летить стрімголов; дії Росії на Криму можуть довести до етнічної експльозії. Економічне чи етнічне заламання України Росія використає для реінтеґрації України у ширшу політичну систему, під повною контролею Москви. З тих причин негайна економічна й інша підтримка України є пекучою конечністю" — закінчує Бжезінскі свої завваги щодо статусу України.

Що сказати на марґінесі? Коли в недавньоминулому такі польські політики як Славой-Складковський, Костек- Бернацький чи Бек завдали тільки шкоди Україні — Збіґнєв Бжезінскі добро нам творить.... А коли Бжезінскі забирає слово, світ прислуховується.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Пташка з України

Як леґіт весняного вітру наповнила душу радість за ту маленьку пташку з України, що завоювала світ своїм майстерством на льоду.

У ній душа молодої України, що відкриває для себе світ і свої можливості в ньому. Вона, Оксана, Баюл, дитина нашої землі, представниця молодого покоління, підняла на висоту український прапор і заставила всіх слухати гимн свого вільного народу. Незважаючи на поранення, кохана наша Оксана мала мужність вистояти у боротьбі за перемогу.

У танці Оксани стільки виразу й чуття, що дивуєшся, як у віці 16-ти років можна так глибоко відчувати відтворення образу. У неї безсумнівно великий талант, вона непересічна індивідуальність у того роду мистецтві.

Оксана своїм виступом задивувала всіх так, як це зробила свого часу незабутня Пеґґі Флемінґ. Але перш за все мусимо признати велику працю Оксани, бо сам талант без праці, при такій сильній конкуренції, не міг би дати бажаного результату — здобуття золотої медалі.

Хай же Бог винагородить її і помагає на ледяних доріжках її життєвого шляху.

М. М.

Григорій Дем'ян,
Львів

ПРОВІДНИК КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

(До 120-річчя з дня народження Августина Волошина)

Августин Волошин народився 17-го березня 1874 року на Бойківській Верховині, в гірському закарпатському селі Келечині, в патріотично наставленій священичій родині, в тому духовно здоровому селянському оточенні, де панували народні звичаї та обряди, глибока любов до рідної мови й пісні. Це й визначило напрям майбутнього внутрішнього розвитку талановитого хлопчика. Він був відмінним студентом Ужгородської гімназії, а відтак духовної семінарії.

Від 1-го листопада 1897 року А. Волошин — учитель, а від 1912 до 1938 року — директор учительської гімназії у тому ж місті. Тут він разом зі своїми однодумцями виховав сотні вчителів, які понесли його ідеї в сільські і міські школи краю. Разом зі свідомою частиною українського греко-католицького духовенства вони зробили великий внесок у національне відродження Закарпаття.

Уже по закінченні теології Августин відчув, що набутих знань для поважної громадсько-культурної і політичної праці замало. Він продовжив навчання і в 1897 році дістав диплом вчителя народних шкіл. Але й на цьому не зупинився. Згодом вступив до вищої педагогічної школи в Будапешті. Він добре знав церковно-слов'янську, чеську, мадярську, німецьку, сербську, словацьку, російську, латинську і грецьку мови, мав ґрунтовний вишкіл з гуманітарних і точних наук.

Усвідомлюючи необхідність єднання усіх патріотичних сил України, він, всупереч забороні мадярських шовіністів, підтримував тісні стосунки з діячами нашої культури у Львові, дуже високо цінив діяльність Митрополита Андрея Шептицького, його турботу про освіту і морально-патріотичне виховання народу.

Праця Августина Волошина була дивовижно цілеспрямована і багатогранна. Він став одним із засновників і керівників видавничого акціонерного товариства Уніо (1909—1912), організував Руську Народну Раду в Ужгороді, входив до складу редколеґії „Наукового збірника", що його видавала створена за його ініціятивою закарпатська „Просвіта". Протягом 1901—1988 років редагував єдину на всю тодішню Мадярщину українську газету „Наука". Дуже важливі матеріяли до історії культури краю побачили світ на сторінках „Місяцеслова", тобто календаря, що його у формі книжок-альманахів видавав А. Волошин від 1902 року. Не менш корисним був його „Благовісник" — духовна газета для народу, що виходила від 1922 року.

Справді по-батьківськи ставився А. Волошин до дітей, особливо сиріт. Для них він у 1906 році разом з професором теології Олександром Микитою організував сиротинець в Ужгороді. 60 хлопчиків знайшли там не лише постійний притулок, одяг і харчі, але й виховання та навчання.

Доброго слова заслуговує боротьба А. Волошина за навчання дітей у школах та виконання релігійних обрядів рідною для корінного населення мовою. У 1915 році він став членом, а точніше — душею комітету, який рішуче й успішно виступив проти запровадження мадярської мови і латинської абетки в церковних та шкільних книжках і Богослужіннях, твердо боронив автономію Української Греко-Католицької Церкви.

Різноманітна і цінна творча спадщина А. Волошина. Разом із Жатковичем та Стрипським він одним з перших на Закарпатті почав писати українською народньою мовою. Популярним серед простих людей були його літературні твори „Намулово", „Други народу", „Найбільший ворог". Не одного закарпатця врятував він від бездуховности своїми творами, наприклад, оповіданням „Люби своє!".

Оригінально і влучно трактував публіцист українську національну символіку. „Наш синьо-жовтий прапор є символом наших найсвятіших ідей, наших найглибших засад і почувань, є нашою програмою. Барва синя підносить нашу душу до ясного неба... А жовта барва розносить наші взори по наших золотих нивах, по нашій рідній землі, де жили наші предки і де живемо днесь ми самі... Синя барва спрямовує наші серця і уми до ідеалу людського життя, а жовта барва напоминає нас до наслідування ідеалів народних" („Наш прапор").

Не було такого питання суспільного життя на Закарпатті, на яке б не відгукнувся він у своїй публіцистиці. Подібно до Івана Франка в Галичині, А. Волошин, як справжній патріот, мусів часто залишати улюблені наукові та літературні заняття і братися за актуальні теми, продиктовані даним історичним відтинком. Це був час, коли національний розвиток українців намагалися зупинити аґресивні сили мадярів, словаків, чехів, поляків, румунів. Щедро фінансована царизмом москвофільська аґентура вела дуже шкідливу антинаціональну політику, фальсифікуючи українську мовно-культурну основу краю. Москвофіли прагнули довести, що корінне населення краю — не українці, а росіяни, тому й літературна мова тут має бути російською. На ці підступи реакції А. Волошин відповідає спеціяльною працею „О письменном языці підкарпатських русинів". Він також розкрив перед громадськістю антиукраїнську діяльність Синоду Російської Православної Церкви, спрямовану на підготову офіційної заборони української мови — лихої слави Валуєвського указу.

Не одне глибоке міркування висловив А. Волошин і в ділянці літературознавства. Багато його думок стосуються діяльности „Руської трійці", творчости Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Івана Франка, Юрія Федьковича та інших. Досі актуально звучить праця А. Волошина „Про шкільне право будучої української держави". У вступній частині автор з болем душі згадує про жахливий голод в Україні, з допомогою якого совєтська

(Закінчення на стор. 5)

„Христос на землі" — новинка у Видавництві „Воскресіння"

В доповнення до книжки „Священна Історія Нового Заповіту" св. п. отця Михайла Карачківського, яка з'явилась наприкінці минулого року, українське православне Видавництво „Воскресіння" випустило супровідну книжечку для розмальовування під назвою „Христос на землі".

У цій книжечці на 40 сторінок формату 8.5x11 інчів, надрукованій на відповідному для розмальовування папері, використано ті ж ілюстрації, якими оформлено і „Священну історію", але в побільшеному розмірі. До кожної ілюстрації подано короткий текст-пояснення українською й англійською мовами. Не зважаючи на їхню стислість, ці пояснення дають юному читачеві основні знання про життя на землі Спасителя Ісуса Христа. Двомовність цієї книжки, треба сподіватися, збільшить її популярність не тільки в англомовних країнах діяспори, а і в Україні, де серед дітей і молоді дуже поширене зацікавлення англійською мовою.

Художнє оформлення виконав Олександер Мельник з Києва, який особливо зацікавлений релігійним мистецтвом і є одним з членів основоположників товариства релігійних мистців — Братства преподобоного Аліпія. В ілюстраціях, виконаних ним на замовлення Видавництва „Воскресіння", відчувається його глибока побожність, розуміння подій та благоговійність до святих осіб, які він змальовує. Який це великий контраст до ілюстрацій багатьох сучасних американських дитячих релігійних книжок, в яких художники чомусь намагаються звести Христа, Божу Матір, апостолів до найпримітивнішого земного, навіть часом карикатурного, рівня!

Ось що розповідає мистець про те, що керувало ним під час праці:

„Я починав із молитви — прохання допомоги у Бога. І весь час, доки працював над ілюстраціями — а майже всі вони були скомпоновані протягом передвеликоднього посту — не покидало відчуття, що Господь допомагає мені. Беручи папір і олівець, інколи я ще не уявляв, якою буде композиція. Малював фігуру Ісуса Христа, до неї домальовував інші і поступово, просто зображуючи сюжет, знаходив і композицію. Здавалось ніби хтось водив моєю рукою".

Іншою важливою рисою ілюстрацій О. Мельника є включення в них українських етнографічних елементів. Вони подані дуже стримано, не кидаються у вічі і через те жодною мірою не зменшують універсальности тематики життя Ісуса Христа, але тим не менше стають ближчими і зрозумілішими для української дитини.

Двомовні тексти-пояснення написали Олександер Воронин і Люба Левицька.

Книжечка до розмальовування „Христос на землі" коштує 5 дол. Її можна придбати, як комплект, разом з „Священною історією Нового Заповіту", за 9 дол.

Замовлення слід слати на адресу: Resurrection Press, P.O. Box 168, Kensington, Md. 20895.

Книжки Видавництва „Воскресіння" можна придбати також у книжковому складі Консисторії УП Церкви у ЗСА.

О.В.

45-літній ювілей Товариства Інженерів у Філядельфії

Філядельфія (М. Б-й). Тут в неділю, 24-го квітня, о год. 2-ій по полудні в залі Українського Освітньо-Культурного Центру відбудеться відзначення 45-ліття існування філядельфійського Відділу Товариства Українських Інженерів Америки.

В програмі відзначення є виступ актора і майстра художнього слова Ростислава Василенка з Канади, музична частина і гутірки при вечері. На цей ювілей Управа Відділу запрошує своїх членів, родини колишніх членів і гостей.

І. Пиндус відійшов на заслужену пенсію

У неділю, 20-го лютого, в Сиракюзах відбулися сходини 39-го Відділу УНСоюзу. Управа цього Відділу запланувала розглянути три основні справи, а саме: вибрати двох делегатів на XXXIII Конвенцію Українського Народного Союзу, вибрати нову Управу Відділу та намітити збільшення членства Відділу.

Зборами проводив голова Відділу о. диякон д-р Мирон Ткач. У висліді нарад та обміну думок перевибрано ту саму Управу з головою о.дияконом на чолі та заступником і водночас секретарем Миколою Павлівим. У Контрольній комісії залишилися Василь Майкович — голова та Григорій Базар і Володимир Рев'юк — члени.

З управи Відділу відійшов, на власне бажання, після 33 років праці на пості фінансового секретаря — Іван Пиндус, який вважав, що надійшов час на зміну. Його обов'язки перебрала Ганя Перун.

Слід сказати, що 39-ий Відділ УНСоюзу — один із небагатьох, що має повну Управу і, як досі, збирався кожного місяця на свої сходини. Це, у великій мірі, було й заслугою нашого заслуженого союзовця І. Пиндуса.

І. Пиндус — людина, яку шанують у громаді за його працю, обов'язковість і точність у виконуванні обов'язків, як зразок доброго союзового секретаря та організатора. Крім праці для УНСоюзу, він завжди був активний в іншій громадській роботі для добра нашої спільноти та українського народу: був членом управи УККА, Українського Народного Дому, Кредитівки, Громадського Комітету Тисячоліття Хрищення України та інших комітетів. У минулому І Пиндус вів українську радіопрограму в Сиракюзах і виконував інші функції та обов'язки в громаді. За корисну працю у Відділі УНСоюзу І. Пиндусові подякував голова Відділу о. М. Ткач, а на пропозицію Володимира Рев'юка учасники наради вирішили окремо вшанувати свого довголітнього секретаря і доброго громадянина та патріота.

На XXXIII Конвенцію УНСоюзу вибрано, як делегатів, о. диякона д-ра М. Ткача та І. Пиндуса вже восьмий раз. Заступниками делегатів вибрано Ганю Перун і Михайла Кривого.

Н.Н.

Р. Мусій відійшов у вічність

8-го січня ц.р., коли сяяли ялинки, переливалися каскадами звуків коляди, коли „зійшла зоря" для нас, — для Романа Мусія зайшла вона за обрії далекого Всесвіту. Він тихо заснув вічним сном, так само, як тихо і скромно жив. А був час, коли Роман Мусій був „пульсуючою одиницею" серед підпільних борців за волю України. За зв'язки з ними, за свій горіючий патріотизм, за своє українство понад усе — він, за часів польського уряду, не міг після університетських студій дістати праці і мусів давати собі раду в житті винахідливими проєктами, випадковими, короткотриваючими заняттями.

В ранньому етапі своєї тяжкої одиссеї він пізнав молоду артистку з українського об'їздного театру в Галичині, Єлисавету (Лізу) Радванську, з якою потім одружився і вступив до театру як помічник адміністратора, відтак став адміністратором-книговодом, а коли треба було, співав з хором у музичних постановках, бо мав дуже приємний, добре поставлений голос.

За большевицької і німецької влади Р. Мусій був головним адміністратором Великого Театру у Львові, або, як його назвали після упадку Польщі, — Театру ім. Івана Франка.

По Другій світовій війні Роман Мусій приїхав з дружиною та маленьким сином Юрієм і кількамісячною доночкою Мартою, на запрошення родини свого батька, до Саскачевану, відтак переїхав до Вінніпеґу, а тоді — до Торонто. Цю мандрівку спонукувала різна тяжка фізична праця, до якої Роман Мусій, на жаль, не був створений. Дрібний, з незвичайно слабим зором він постійно мусів шукати такого зайняття, щоб і родині, і собі уможливити життя.

Дякувати Богові, він всюди знаходив добрих, зичливих людей, які в найтяжчих хвилинах подавали йому помічну руку.

Роман Мусій народився 26-го жовтня 1905 р. в Галичині в місцевості Сілець Бельський. Потім з батьками переїхав до Кракова, де батьки провадили школу. Середню освіту здобув у Перемишлі, а вищу у Львові. Помер у шпиталі в Торонто 8-го січня 1994 р. До останньої хвилини життя його тримала у своєму люблячому колі його найближча родина і друзі, з якими мандрував по цьому світі в різних етапах свого життя.

Його будуть пам'ятати і згадувати з невигасаючою сердечністю і любов'ю всі, хто його знав, і вся родина — у Львові і тут: донька Марта з чоловіком Доном, син Юрій з жінкою Вірою, сестра його покійної жінки Лізи, Клавдія Гош з чоловіком Іваном, племінниця Віра Ке-Плавущак з чоловіком Романом і їхні діти: Уляна Підзамецька з чоловіком Тарасом, Таня Стех з чоловіком Марком, а 12-місячний Василько Роман Підзамецький, коли виросте, довідається про нього від своїх батьків, Уляни й Тараса.

Віра Ке-Плавущак.

40-ліття подружнього життя Бетті і Юрія Карп'юків

Діти Бетті і Юрія Карп'юків, найближча родина та приятелі відзначили 23-го січня цього року 40-річчя їхнього подружнього життя домашніми сходинами в гостинній хаті дочки Наталі та зятя Келвина. Все це відбулося у вузькій, скромній, але теплій родинній атмосфері. Після гарної гостини найстарший син Юрій привітав двома мовами батьків з їхнім сорокліттям подружнього життя. Дочка Наталя подала традиційний канадський торт. Ним ювіляри поділилися з присутніми, які, піднявши келих шампанського за їхнє здоров'я, проспівали многоліття також двома мовами. Хоч усе зроблено аж у надмірній скромності, без найменшої помпезности, все ж таки не можна поминути нагоди, щоб при цьому не сказати дещо про подружжя Карп'юків.

Юрій народився, виростав та вчився у Старому Косові, повіт Косів, у серці килимарського гуцульського виробництва та рукодільного мистецтва. До Канади приїхав разом з третьою хвилею української еміграції, після Другої світової війни. Маючи нахил до комерції, став на працю в харчовій, добре тоді просперуючій крамниці Джорджа Остафа. Згодом Карп'юки цю крамницю відкупили і вели самостійно. Але прийшли часи, коли великі компанії опанували ринок, і малі крамнички замикалися одна за одною, не витримуючи конкуренції. Замкнули і Карп'юки свою крамницю. Юрій перейшов працювати до провінційного міністерства транспорту, де пробув до виходу на пенсію.

Бетті народилася в Тіодорі, Саскачеван, в родині Киристюків. Там же закінчила початкову та середню школу. Коли діти доростали, вона могла працювати лише вечорами в Українській Кредитовій Спілці та частково у крамниці. Потім, пройшовши дві серйозні операції, перестала працювати, зайнявшися домашнім господарством.

Крім заробіткової праці та домашніх обов'язків Карп'юки знаходили час і для парафіяльної громади, і для загальносуспільних обов'язків. Обоє в різні роки були членами парафіяльного комітету, Бетті неодноразово очолювала жіноче товариство (сестрицтво) в парафії Успення Пресвятої Богородиці, Вселенського Патріярхату. Вони були членами Т-ва „Просвіта" у Форт Вілліямі і Порт Артурі. У перші роки вони обоє були членами управи. Бетті і тепер є членкою управи Жіночого Т-ва ім. Ольги Басараб при „Просвіті" у Форт Вілліямі. Підряд кілька років була головою місцевого відділу Комітету Українок Канади. Вони є членами Української Кредитової Спілки.

Обоє вони співають, мають приємного тембру голоси. Юрій співав 18 років у чоловічому хорі ім. Івана Франка, виконуючи не раз обов'язки члена управи хору. Бетті співала в хорах і мішаному, і жіночому „Просвіти", і мішаному „Карпати", будучи солісткою та ведучою в партії альтів, виступаючи не раз в дуетах та жіночих тріо.

Авторові цих рядків, як організаторові та більш ніж 30-річному дириґентові згаданих хорів приємно про це згадати при цій нагоді. Маючи Бетті в альтах, я завжди був певен, що реакція на мої вимоги та вказівки буде точна і певна. Та Бетті не лише визначалася у співі, але була, що так скажу, некоронованою остоєю хорів. Її любили і шанували, вибирали головою хорів то жіночого то мішаного, а навіть підряд п'ять років. За час її головування хор придбали кілька комплетів строїв, у 15-річчя свого існування жіночий хор купив нове піяно, потім справив власним коштом обладнання сцени в новоперебудованому домі „Просвіти". Коротко кажучи, за часи її управи хорами завжди панувала атмосфера дружньої згідности, що надзвичайно важливо в кожній збірній мистецькій одиниці. Бетті завжди вміла в гурті знайти людей, які були їй співзвучні та дружньо з нею співпрацювали. Це Галина Лисак — довголітня секретарка, це Стефанія Федорів — також довголітній фінансовий діловод.

Ласкава доля не поскупила Бетті ще й інших специфічних талантів. У неї глибоке зацікавлення народним рукодільним мистецтвом. Це вишивання, розпис та обрядове печиво. Особливу увагу вона присвячує писанкарству. Її писанки — це дослівно мистецькі твори. У кожній її писанці можна знайти завжди оригінальний задум: або обрядові взори, або народні традиційні, або оригінальні, але завжди виведені чіткими лініями, в гармонізованих кольорах, з тонкою майстерністю, як твір мистецької ніжности. Бетті завоювала своїми писанками всю Канаду, вони є майже в усіх музеях Канади та в деяких у ЗСА. Мало того, вони є в приватних збірках у деяких країнах Европи, як Англія, Франція, Італія, Німеччина, Австрія, Польща, Україна.

Майже кожного року в передвеликодні тижні Бетті проводить демонстрації розпису то в різних організаціях, то у прицерковних жіночих товариствах, то в місцевих школах. Що кілька років автор цих рядків запрошував Бетті провести показ розпису в Українознавчих школах. Вона при тому знайомила учнів з приладдям та його історичним розвитком, почавши від первісних бляшаних кисток та горіючих скалок чи свічок, до нинішнього електризованого приладдя. Кілька разів запрошувано Бетті до Давфину на щорічні фестивалі української народної культури. Там вона протягом кількох днів знайомила з розписом писанок різнородну публіку, в тому числі і неукраїнську. 1974 року взяла участь у писанковому контесті в місті Йорктон, Саск., і одержала першу нагороду за найбільш традиційний взір.

Склалося щасливо так, що Юрій і Бетті, походженням тереново близькі собі, бо хоч Бетті народилася в Саскачевані, то корінням вона буковинка, звідкіля приїхали її батьки до Канади (Киристюки). Відвідуючи рідних в Косові і в найближчих місцевостях Буковини, вони придбали багато цінних речей тамтешнього народного мистецтва — килими, ліжники, рушники, вишивки, писанки, дерев'яну різьбу, інкрустацію, кераміку, витиски на металі, особисті предмети святкового та щоденного вжитку як топірці, дзьобанка (торбинка), кресаня (капелюх) тощо. Одна їхня кімната — це мініятюрний гуцульський музей.

Усе згадане — це їхнє надбання, здобуток і творчість протягом сорокрічного подружнього життя. Однак найбільшим їхнім досягненням, найбільшим скарбом — це гарне і надійне потомство, це їхні діти і внуки, що слід уважати великим Господнім благословенням. У них дочка, три сини та сім внуків. Усі діти здобули основну і середню освіту. Найстарший син Юрій працює керівником (менеджером) самостійного відділу Кенедієн Таґр. Жонатий з Кері, мають дитину Олександру. Наталя закінчила трирічний курс школи мов при Сорбонському університеті в Парижі. Тепер працює учителькою французької мови в системі публічних шкіл Тандер Бей, далі студіюючи. Вона одружена з Келвином Ґіббертом. Мають четверо дітей: Лісу, Івана, Ерика і Колин. Мирон закінчив університет, два факультети (B.A. та B.E.). Окремо він студіював французьку мову один рік у Сорбонському університеті, а один рік присвятив еспанській мові в Мадридському університеті. Тепер він учитель — специяліст французької мови, працює у франкомовних школах, в системі сепаратних шкіл. Одружений з Петрусею, що також працює в тій же системі. Мають двоє дітей: Гана і Кристоф. Наймолодший Ярослав закінчив відділ географії і туризму в університеті Йорк в Торонто. Працює в Інвестмент Компані. Всі вони вчилися в українознавчих школах „Просвіт", закінчивши в них повний шестирічний курс навчання, вільно володіючи українською мовою. Деякі з них разом з батьками, або й самі, відвідували рідних в Україні, а при тому і головніші міста та Шевченкову могилу в Каневі. Мирон їздив двічі — перший раз сам, а другий раз з групою товаришів з Німеччини, завізши гуманітарну допомогу для лікарні в Косові. Це була доволі велика і значна (ліки та медичне приладдя) допомога, що він її придбав у німецьких фармацевтних заведеннях. Разом зі своєю дружиною вони три роки працювали там учителями у франкомовних школах канадської бази.

Оце і є їхній основний „доробок", що його ніякі мільйони не рівноважать. Усі їхні діти здобули освіту, знання і вийшли з тим скарбом у життя чесними і многонадійними. Маючи таке надбання і в дітях, а далі і в онуках, Бетті і Юрій Карп'юки можуть бути спокійні, раді, а навіть горді, сповнивши в перших сорокових роках спільного життя свій обов'язок чесного подружжя.

Григорій Миґаль

У Чикаґо відзначили січневі роковини

Чикаґська українська громада завжди відзначала знаменні події славного минулого нашого народу — 22-ге січня 1918 та 1919 років. Громада не забула тих дат і цього року. Бо як можна забути фундамент, на якому, як на ґраніті, стоїть новітній вияв прагнень українського народу — Акт 24-го серпня.

Цьогорічні святкування січневих роковин відбулися в неділю, 23-го січня, в залі школи св. о. Миколая у пообідніх годинах. Вони були дещо відмінні від минулих. Коли в минулому громада відзначала ті дати з метою зміцнення віри в те, що одного дня ті дати повторяться, то цього року святкування мали іншу мету, а саме: мобілізування громадської підтримки та допомогу державницько-творчим силам в Україні для утвердження і розбудови сьогоднішньої української державности. Тому і святкування проходили у двох плянах: святкової частини та бенефісу.

Святкову частину відкрив голова Іллинойського Відділу УККА інж. Орест Бараник. Він подав короткий огляд сьогоднішнього політичного стану в Україні, розповів про підготову до виборів до Верховної Ради України, що мають відбутися при кінці березня.

Господарем свята був відомий чикаґській громаді довголітній репрезентант до стейтової леґіслятури у стейті Іллиной Мирон Куляс, який з великою легкістю і вмілістю провів програму. До проведення молитви був запрошений о. Мирон Панчук. Отець попросив присутніх спільно відспівати одну стрічку з колядки „Глянь оком щирим, о Божий Сину".

З привітом на святкуваннях виступив генеральний консул Анатолій Олійник. Він сказав, що нам треба дивитися на минуле, черпати з нього досвід, щоб не повторити старих помилок. Для України нині основною справою є проведення реформ, щоб вивести Україну з політичної та економічної криз, а приватизація є центральною справою. Консул підкреслив, що брак Конституції України є однією з причин нинішнього стану в Україні, а другою причиною — бльокування реформ і дій середнім керівництвом по місцевостях. Консул закінчив своє слово прогнозою, що цей рік врешті буде переломним і що програма реформ піде в бажаному напрямку.

Святкове слово на святі виголосив д-р Мирослав Харкевич. Він звернув увагу на те, що коли ми поклимося на референдум 1-го грудня 1991 року, який перед світом засвідчив волю українського народу, то в той же час не сміємо забувати минулі плебісцити — козаччину, козацькі зриви, гайдамаччину, коліївщину, визвольні змагання, бо всі ті акти — це вияв народу до державности. Доповідач закінчив своє слово заввагою, що коли сьогодні готуємося до Олімпіяди, то ще з більшою напругою мусимо працювати, щоб виграти в найважнішій для нас олімпіяді — у перемозі демократичних сил у виборах до Верховної Ради України.

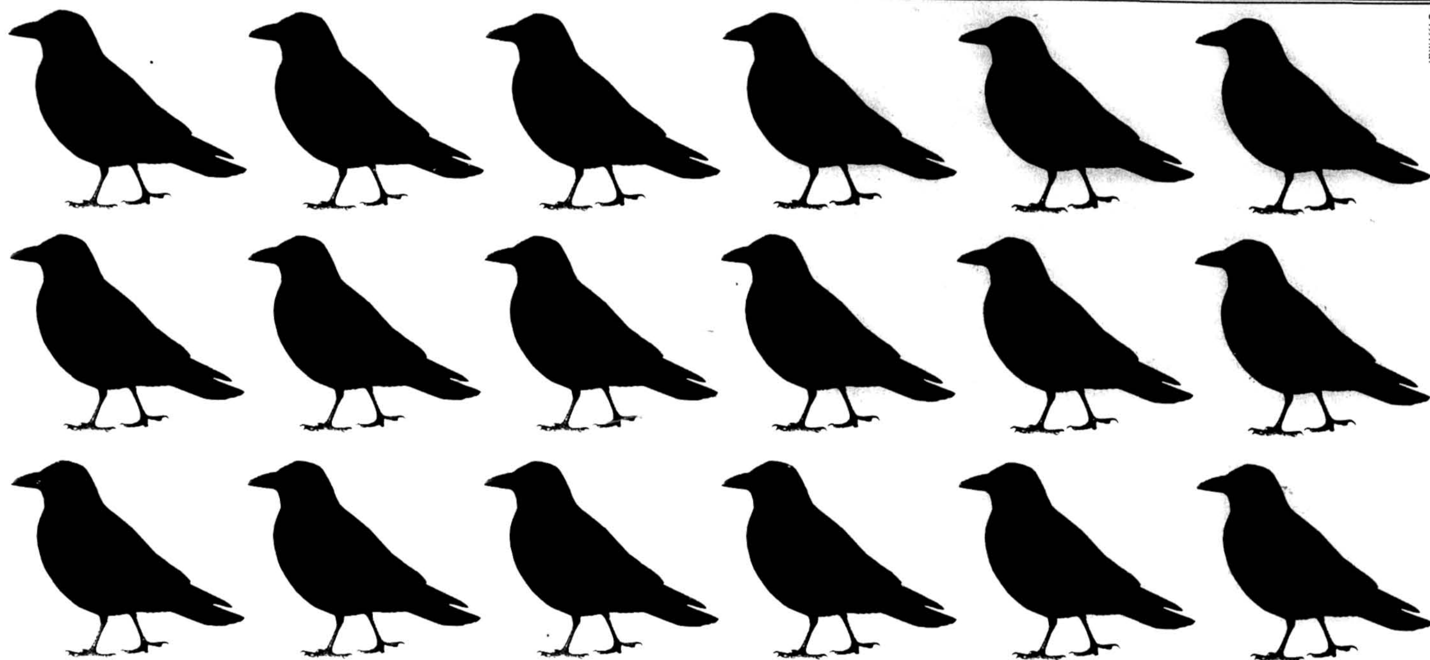
В мистецькій програмі на святі виступили Оксана Рудак-Луценко, яка з ніжністю й майстерністю виконала на бандурі дві пісні: Сонату Д. Бортнянського та варіяції на тему „Пливе човен" (муз. С. Баштана). Розважала присутніх своїм ніжним і милим голосом Ганна Маринець, яка виконала „Пісню Францески" (муз. О. Білаша), „Не забувай" (муз. В. Подуфалого) та „Моя Україно" (муз. І. Поклада) у фортепіяновому супроводі Наді Савин-Вірхнянської.

Поміж двома мистецькими виступами відбулося вручення нагород-грамот особам, що своєю активністю та відданою працею вирізнилися на полі громадської праці. Тими особами були: Стефанія Форович та подружжя Галина й інж. Роман Заяці. Щирі і теплі оплески присутніх були висловом підтвердження всіх тих заслуг, про які згадали інж. О. Бараник та інж. С. Голяш під час вручення грамот нагородженим.

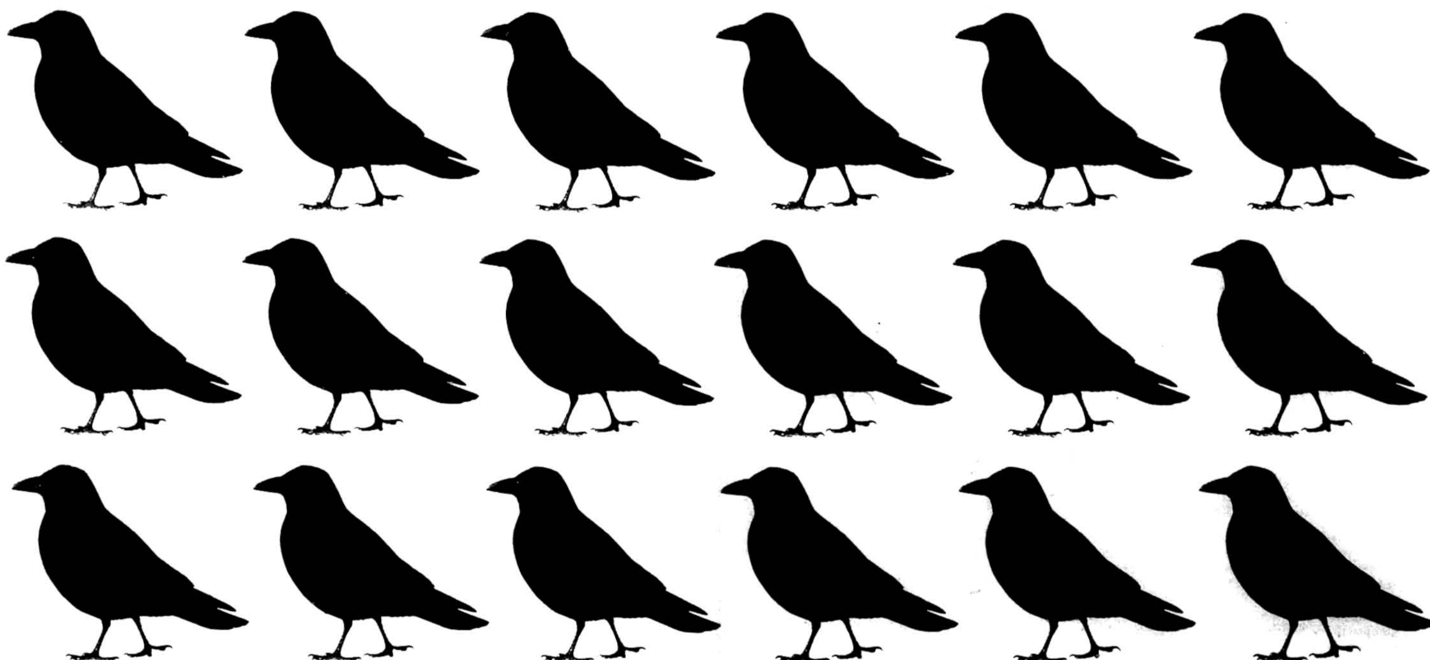
Святкову програму закінчено відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна".

Ідея цьогорічних святкувань січневих дат полягала в тому, щоб згадати і вшанувати світле минуле України і заразом принести допомогу сучасній Україні. Тому як додаток до цьогорічних святкувань січневих дат був бенефіс із розіграннням льотерії. Метою бенефісу було придбання фондів на допомогу кандидатам демократичних та державницьких спрямувань у виборах до Верховної Ради України. Льотерія принесла чистий прихід у сумі 5 тисяч дол. Здавалося б, не багато, коли, однак, зважити, що ми щойно закінчили різдвяний період, в якому людям доводилося приймати колядників, то сума 5 тисяч — не така мала. Вона велика ще й тим, бо, як кажуть, походить з кишені одних і тих же людей, які завжди дають, не жаліють, бо відчувають серцем, що треба дати. От коли б поширити коло жертводавців, тоді, можливо, і суми були б більші, і наші політичні здобутки були б кращі.

Лука Костелина

Отак завжди: поки хтось ловить ґав, інший вже телефонував до AT&T та домовився платити за розмови з Україною всього 69 центів за хвилину.

Ця небувала знижка для тих, що вписалися в нову програму AT&T TrueWorld℠ Savings, буде діяти у суботи та неділі продовж 4-ох місяців від дня передплати.* Майте на увазі, що це додаткова 50%** знижка до того заощадження, що дає програма AT&T TrueWorld Savings на всі ваші розмови з однією вибраною країною без допомоги оператора у суботи та неділі. Крім того, ви будете щадити і на телефонах до понад 250 країн та реґіонів світу. Тим, що ще не вписалися в програму AT&T TrueWorld℠ Savings, пропонуємо зробити це сьогодні та вибрати вашу „особливу" країну. Телефонуйте до нас і дізнайтеся про подробиці.

1 800 858-9026

AT&T. Your True Voice.℠

Рідні голоси поруч.

AT&T

* Треба вписатися не пізніше 30-го квітня 1994 року. [illegible] ** 50% знижка на розмови з [illegible] телефону упродовж 120 днів після вибору країни. Знижки базовані на порівнянні з тарифами на міжнародні телефони через AT&T під час пільгових годин. Оплата 3 дол. на місяць.

ОДНЕ З НАЙБІЛЬШИХ в Африці прісне озеро Вікторія переживає екологічну кризу, причини якої з'ясовуються спеціялістами. Тим часом риболови острова Луверо, на півдні Вікторії, є певні, що риба в озері щезає від того часу, як до їхнього ремесла допустили жінок. На острові Луверо мешкає до тисячі чоловіків і жодної жінки, але, хоч це й дивно, там панує ідеальна чистота — всі відпади викидаються в озеро. Староста риболовної артілі Мугабу Мукаса забороняє з'являтися на острові навіть своїй дружині і двом дочкам. Місцеве вірування остерігає: якщо вночі на острові з'явиться жінка, всі риболовні човни неодмінно втонуть, а страшна буря здійме такі хвилі, що острів назавжди буде відірвано від решти світу.

◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆

Галерія "Хризанта"

запрошує українську громаду на відкриття виставки мистецької творчости

Валерія Скрипки

яка відбудеться 27-го березня 1994 року о 1-ій год. по пол., 98 Second Ave., New York (між 5 і 6 вулицями)

◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆ХРИЗАНТА◆

Об'єднання Мистців Українців Америки
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ

запрошують вас на зустріч з програмою, присвячену пам'яті

СТЕПАНА КРИЖАНІВСЬКОГО

довголітнього голови ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ, колишнього актора українських театрів

•В програмі:
Розповідь та спогади співробітників і друзів

п'ятниця, 25-го березня, 1994 р.
год. 7-ма веч.
136 2-га Авеню, Ню Йорк, Н.Й., 4-ий поверх

Український Народний Дім в Ірвінґтоні, Н.Дж.

повідомляє всіх своїх членів, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться в

неділю, 27-го березня 1994 р., початок о год. 4-ій по пол.

у власному домі при 140 Проспект Аве., Ірвінґтон, Н.Дж.

• На випадок неприсутности достатньої кількости членів, що вимагається статутом, загальні збори почнуться півгодини пізніше і будуть правосильні при будь-якій кількості присутніх.

ЗА УПРАВУ УНД:

Роман Бойко (голова) **Маріян Кормило** (секретар)

43-ій Відділ Союзу Українок Америки

щиро запрошує громадян Філядельфії і околиці

в суботу, 26 березня 1994 року, о годині 5-ій по полудні

до УКРАЇНСЬОГО ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ

на

ВЕЧІР НАГОРОДЖЕНИХ ТВОРІВ ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ

„БАБУНЯ НАШОГО ЧАСУ"

ПРОГРАМА:

• Слово про Конкурс: МАРТА ТАРНАВСЬКА
• Читання уривків з нагороджених творів: НАДІЯ ПЕТРИК, ВОЛОДИМИРА ДУХ, ЯРИНА ГОТЬ
• В музичній частині: ВОКАЛЬНИЙ КВАРТЕТ „КАЗКА" під орудою ПАВЛИНИ ДУДИ—ЛУЦІВ

Ведуча програми: ЛЮДМИЛА ЧАЙКІВСЬКА

По програмі — перекуска

ПЕРЕМИШЛЬ

Об'єднання Українців у Польщі — Перемиський Відділ
та
Товариство Український Народний Дім у Перемишлі
при співучасті
Земляцтва „Перемищина" ЗСА і Канади
та
Товариства „Надсяння" у Львові
організовують

в днях 23—26 червня 1994 р. в Перемишлі

З'ЇЗД ПЕРЕМИШЛЯН

У ПРОГРАМІ З'ЇЗДУ:

Наукова конференція на тему: **„Перемишль і Перемиська земля на протязі віків"** з участю науковців Польщі, України, ЗСА, Канади і ін.

З'їзд Земляцтва „Перемищина" — **звіти з діяльности, дискусії, організаційні справи**

Зустріч з представниками місцевих українських установ і організацій. — **Прогулянка по Княжому Перемишлі та околиці. Участь у посвяченні стрілецьких могил у Пикуличах, концерти, розваги тощо.**

Заохочуємо всіх кол. жителів Перемишля до участи!

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Вісті з Кольорадо

Наймодерніше летовище у світі

Після триразового перенесення дати відкриття нового летовища на віддалі 28 миль від центру Денверу, нарешті усталено, що це наймодерніше летовище у світі почне діяти 15-го травня ц.р. Нове летовище розташоване на північний схід від Денверу на території 53 кв. миль колишнього пшеничного поля і займає 34,000 акрів забудов і прибудівок, що відносяться до летовища п.н. Денвер Інтернейшенал Ейрпорт (ДІА). Будова цього летовища коштувала 3.2 більйона долярів, і на ньому буде затруднено 23,000 працівників. Сама станція — „термінал" летовища займкає 1.4 млн. кв. стіп, а висота його даху досягає 126 стіп. Дах зроблений з фібрового скла „тефлон", а підлога „терміналу" — з полішованого італійського ґраніту. Висота контрольної вежі летовища сягає 327 стіп — найвища вежа в Америці. Летовище має 84 виходи (ґейтс) до літаків і 5 посадочних майданчиків (ранвейс) по 12,000 стіп довжиною та один майданчик для інтернаціональних летів довжиною 16,000 стіп. Для здачі багажу є 24 виходи (ґейтс) і той багаж, завдяки наймодернішим автоматичним устаткуванням доставляється до літака буквально за кілька хвилин, поки пасажир (також за кілька хвилин) дістанеться до літака.

4,300 стіп віддалення між окремими посадочними майданчиками уможливлює посадку трьом літакам одночасно на паралельних „ранвеях" в будь-яку погоду — снігові, бурі і т.п. Летовище оздоблене наймодернішою архітектурою, різними статуями і мистецькими творами, вартість яких обраховується в 7.5 млн. дол. При летовищі є великий ґараж для паркування 15,000 авт. ДІА — це перше великого розміру летовище в Америці, що його відкривають протягом останніх 20 років.

Ініціятором побудови цього летовища є Федеріко Пенья — колишній посадник Денверу, а тепер секретар Департаменту транспорту в Уряді Билла Клінтона. Мешканці Денверу затвердили ідею побудови нового летовища голосуванням 16-го травня 1989 року.

Болдерський танцювальний ансамбль „Постоли" в Кольорадо. Керівник (зліва) Том Мастерсон.

Танцювальний ансамбль „Постоли"

На жаль, писати цей репортаж про „Постоли", з одного боку, приємно, а з другого — дуже таки сумно. А сумно тому, що в Денвері з кількома тисячами українців у ньому ось уже кілька років підряд нема жодної культурно-мистецької діяльности українців. Є тут дві українські церковні громади — католицька (більш численна) і православна (досить малочисленна), в яких теж нема ніякого громадсько-політичного або культурного життя. Якби не Відділ Союзу Українок Америки, який час від часу спроваджує, спонзорує рідкі виступи мистецьких груп з України або зі сходу Америки та якби не їхні щорічні влаштування „Маланки", то не було б можливости навіть раз на рік українцям зійтися при якійсь нагоді...

Аж ось у неділю, 6-го березня ц.р., потрапила нам до рук англомовна летючка, що, мовляв, в залі німецького клюбу „Едельвайс" відбудеться зимовий „міні-фестиваль", організований Колорадською Народно-Мистецькою Радою Нічого в тій летючці не було сказано, що там будуть танцювати також українці. Та й звідки їм узятися, коли таких танцювальних українських груп чи ансамблів взагалі не існує?.. Але з почуттям якогось незрозумілого сподівання йдемо на той „міні-фестиваль". І ось при вході до великої залі українки зі СУА продають наші пиріжки та інші солодощі, а по танцювальній залі ходять туди-сюди хлопці і дівчата і також в українських національних строях. А як заграла музика, то 16 хлопців і дівчат заворожили присутніх своїми буковинськими, полтавськими і гуцульськими „суітами", а на закінчення вдарили такого гопака, що публіка стоячи довго їм апльодувала. Апльодували і ми, півдесятка українців, і один одного питали: „Звідки вони взялися?" Виявляється, як пояснила нам одна з активних членок СУА Надя Борейро, це учасники танцювального ансамблю „Постоли" з Болдеру, що 20 миль від Денверу. Всі вони — американці і вже існують від 1983 року, танцюючи здебільшого гуцульські танці під керівництвом Тома Мастерсона, хореографа, який протягом останніх 20 років виступав в Америці, Канаді та в Европі, виконуючи та навчаючи етнічних танків. А відповідні українські строї придбали самі учасники ансамблю, досліджуючи вишивки, узори-візерунки, сплітання, шкіряні вироби і т.д. У своїй брошурці болдерський танцювальний ансамбль „Постоли" пояснює, що їхня організація — це неприбуткова корпорація, існує з метою вивчення танків, традицій і звичаїв різних культур та поширення радости від народних танків і культурного обміну...

Одним словом, ці чужинці „втерли носа" нам, українцям Денверу, що не спромоглися на щось подібне. А вони, ті „постоляни", навіть приспівували до деяких танків по-українському, і то досить виразно і правильно... Тому й кажемо, що писати цей репортаж було і приємно, і, з другого боку, дуже таки сумно.

Коли молитва когось болить...

Як у Вашінґтоні існує національний молитовний сніданок, в якому щороку беруть участь президент країни, віцепрезидент і конґресмени, так і в Кольорадо є кольорадський молитовний полуденок у п'ятницю, і в ньому беруть участь губернатор Рой Ромер, посадник Денверу В. Вебб, спікер стейтової асамблеї Чак Беррі з Кольорадо Спрінґс та інші обранці народу в уряді Кольорадо. Такий молитовний полуденок мав відбутися в п'ятницю, 4-го березня ц.р. Але організації, що називається Фундація „Свобода від релігії", це не сподобалося, і вона в особі адвоката Роберта Тірнана звернулася до суду в Денвері з вимогами заборонити тим народним обранцям азяти участь в молитовному полуденку, мовляв, це суперечить законові про відділення церкви від держави. Недарма та організація, яку так болить молитва, називається „Свобода від релігії".

На щастя, суддя Леррі Нейвс відхилив заходи адвоката Тіркана про заборону участи високопоставлених осіб з кольорадського уряду в молитовному полуденку, заявивши, що всі вони ні в якій мірі не використовують свої позиції для будь-яких цілей, а просто беруть участь у молитві, на що мають таке ж право, які президент чи віцепрезидент в молитовному сніданку у Вашінґтоні. Не сподобалася адвокатові Тірнанові і заява кольорадських достойників, що вони беруть участь у полуденку як приватні особи, а не як репрезентанти когось чи чогось. Коли запитали кольорадського губернатора про його ролю в тому молитовному полуденку, він відповів, що вважає молитву як вислів поглядів і медитацію та рефлексію, а його й інших учасників полуденку адвокат Меуріс Кнайдер заявив, що державні діячі мають право відвідувати релігійні і нерелігійні події, щоб допомагати формувати публічну політику... Хочемо ми того чи не хочемо, — сказав він, — релігія є політичним предметом.

Побільше б таких суддів, як Леррі Нейвс, і таких адвокатів, як М. Кнайдер!

Іван Овечко

ВНЕСКИ

до СКВУ, зложені за 1992 і 1993 роки в Українській Федеральній Касі „Самопоміч", яких з технічних причин не поміщено в „Віснику СКУ".

Список платників:

1	Бігун Р.З.	50.00
2	Біланич С.Д.	10.00
3	Білик Л.Т.	15.00
4	Бозьо О.Ю.	25.00
5	Ватраль П. Б.	25.00
6	Вербовий С.	25.00
7	Вірхнянський Н.І.	20.00
8	Гайда Х.П.	15.00
9	Головата А.	15.00
10	Гриневич У.О.	25.00
11	Дахнівські Т.М.	25.00
12	Зобків А.	10.00
13	Івашко М.	30.00
14	Камінська І.	20.00
15	Климків О.В.	40.00
16	Коверко О.Л.	25.00
17	Копот М.	25.00
18	Косач О.Я.	15.00
19	Кренціґлова Е.Й.	10.00
20	Кукуруза О.В.	15.00
21	Личик М.	15.00
22	Маринець А.З.	30.00
23	Мельник М.	15.00
24	Микитюк С.І.	25.00
25	Мицик Р.	50.00
26	Нагорняк Д.	15.00
27	Олексюк П.	25.00
28	Плешкевич Д.Б.	15.00
29	Плешкевич Е.О.	50.00
30	Плешкевич І.Б.	20.00
31	Рудакевич Л.	50.00
32	Салдан С.	25.00
33	„Самопоміч", Т-во	100.00
34	Сандуляк І.	25.00
35	Семкович І.	20.00
36	Семянчук М.	25.00
37	Сорока А.	10.00
38	Сурівка Б.Л.	50.00
39	Тхорик О.Б.	10.00
40	Тюн В.	40.00
41	Чернов Р.	15.00
42	Шевчик В.	10.00
43	Юрійчук А.І.	100.00
44	Янчишин Г.	25.00

ВПЛАТИ на 1993 РІК

(в хронологічному порядку)

1.	Семянчук Марія	25.00
2.	Рудакевич Любомира	50.00
3.	Мицик Роман	50.00
4.	Городиська Іванна	10.00
5.	Сандуляк Іван	25.00
6.	Н.Н. (вплата на конто)	100.00

Провідник Карпатської України

(Закінчення зі стор. 2)

система вимордувала мільйони людей. Принцип свободи культурної праці лежить в основі всього проєкту організації українського шкільництва. Другою важливою ідеєю автора є проєкт такої структури різних форм шкіл, яка б уможливлювала кожній обдарованій дитині розвинути свій хист, щоб потім сповна віддати його праці для свого народу.

У боротьбі за створення української держави на Закарпатті та її діяльности в 1938—1939 роках А. Волошин став найвизначнішою постаттю, оскільки саме йому належить провідна роля у згуртуванні всіх патріотичних сил Закарпаття в Українському Національному Об'єднанні. 26-го жовтня 1938 року його іменовано прем'єром автономного українського уряду. На виборах до Сойму Карпатської України Українське Національне Об'єднання здобуло блискучу перемогу, а 15-го березня того ж року парлямент, згідно з волею всього українського Закарпаття, обирає А. Волошина президентом і того ж дня він проголошує Карпатську Україну самостійною. Він був певний, що цим шляхом згодом підуть Галичина, Буковина, Волинь і вся Україна, об'єднавшись у соборну самостійну українську державу.

Мадярська навала, що почалася вночі з 15-го на 16-те березня 1939 року, зруйнувала його мрії і пляни. Заздалегідь шукаючи союзників, А. Волошин змушений був зробити спробу використати Німеччину. Коли ж тодішній уряд райху, під впливом сталінських дипломатів, не лише нічого не зробив, щоб припинити мадярську навалу, але й фактично дав згоду на окупацію, президент Карпатської України відверто і недвозначно засудив лицемірство гітлерівців. „Німці ганебно нас обманули", заявив він кореспондентові агенства Ройтер.

Забезпечені танками, гарматами, літаками, дивізії спеціяльно вимуштруваних мадярських військ зустріли відчайдушний опір карпатських січовиків, у розпорядженні яких, та й то далеко не в усіх, були лише карабіни. До того ж, мадярам помагала Польща.

З частиною січовиків і членів уряду А. Волошин перейшов до Румунії, а відтак через Юґославію до Праги. Там працював на катедрі педагогіки Українського Вільного Університету. Невдовзі його обрано ректором цього вищого навчального закладу, він докладав великих зусиль не лише до вишколу, але й до національного виховання майбутніх кадрів української інтелігенції.

Протягом березня-квітня 1945 року колишні члени уряду Карпатської України і щирі прихильники А. Волошина Августин Штефан та Юліян Ревай намагалися переконати його виїхати на Захід і тим самим врятуватися від арешту. На всі докази неминучости біди він відповів: „Я не почуваю за собою ніякої вини. Все, що я робив, було корисним для Карпатської України".

Перші відомості про арешт, ув'язнення і смерть А. Волошина зібрав і оприлюднив у статті „З останніх днів" Августин Штефан в канадській українській газеті „Вільне слово". Між іншим, він пише: „Добре знаючи популярність свого в'язня серед українського населення, берїївські людолови вже у червні 1945 року розпустили чутки, що Волошин помер у Станіславові. Насправді його туди не возили, а відправили під посиленою охороною до Лефортівської тюрми у Москві". Тут його на 52-ий день безперервних допитів закатували.

Поет Василь Ґренджа-Донський мав усі підстави заявити: „Дійсно Боже Провидіння дало нам оцього велета. Недаремно дав йому наш народ почесне ім'я: Батько нашого національного відродження".

ГОЛОВА РОСІЙСЬКОЇ Ліберально-демократичної партії Владімір Жириновський запросив на п'ятий з'їзд своєї партії, який відбудеться 2-го квітня в Москві, лідера французьких націонал-соціялістів, голову Національного фронту Франції Ле Пена. Той відповів, що у зв'язку з активною участю у передвиборчій кампанії в Европарляменті пришле свого заступника. В. Жириновський також має намір запросити на з'їзд президента Іраку Саддама Гуссейна.

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" в НЮАРКУ, Н.ДЖ.
ділиться сумною вісткою з членами і симпатиками Т-ва, що з волі Всевишнього дня 1-го березня 1994 р. відійшов у вічність

бл. п. мґр

ОСТАП ОЛЕСНИЦЬКИЙ

довголітній член Т-ва, кол. активний змагун ланки настільного тенісу, співавтор зміненого Статуту Т-ва, батько правного дорадника Т-ва д-ра Нестора Олесницького. Покійний був рівночасно активним членом кількох місцевих громадських і політичних організацій.

ПОХОРОН відбувся дня 5-го березня 1994 р., з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку на православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Опечаленій родині Покійного, висловлюємо наші глибокі співчуття.

УПРАВА УСВТ
„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ", Нюарк, Н.Дж.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що у вівторок, 15-го березня 1994 р. відійшла у вічність

бл. п.

ЗІНАЇДА ОЗАРУК

народжена 5-го липня 1913 р. в місті Кам'янець-Подільський

ПАНАХИДА в п'ятницю, 18-го березня 1994 р.о год. 3.00 по пол. в похоронному заведенні Gray-Parker Funeral Home, 100 E. Main Street, Port Jervis, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 19-го березня 1994 р. в українській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й. о год. 10-ій ранку, а опісля на місцевому цвинтарі у Ґлен Спей, Н. Й.

Покійна залишила у глибокому смутку:

сина — БОГДАНА з дружиною ЮЛІЄТОЮ
внуків — МАРКІЯНА і ТАТІЯНУ
родину — ШАНДОРІВ: ОКСАНУ і д-ра ВІКЕНТІЯ з синами: ІВАНОМ з дружиною ЛІДОЮ і дітьми МИКОЛОЮ, МАРІЙКОЮ і ГРИЦЬКОМ та БОГДАНА з дружиною МАРІЄЮ і дітьми ХРИСТИНОЮ і АЛЕКСОМ, КОЧЕРЖУК ІРИНУ
кузина — ЯРОСЛАВА СІЧИНСЬКОГО з дружиною МАРІЄЮ та
кузинку — ГАЛИНУ ПАУК
родину в Канаді та в Україні.

Замість квітів просимо складати пожертви на ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ
272 Old Short Hills Rd., Short Hills, N.J. 07078
або на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 2nd Ave., New York, NY 10003

Збори 214-го Відділу УНС при УСВТ „Чорноморська Січ"

Вже на самому початку хочу підкреслити, що цьогорічні Загальні збори 214-го Відділу УНС, які відбулися 13-го лютого цього року, відрізнялися від попередніх зборів тим, що на них відчувався святочний настрій викликаний відзначенням 100-ліття Українського Народного Союзу і його органу щоденника „Свобода". Рівночасно перед всіми присутніми на зборах стояло питання, яке від кількох років турбує всіх нас — як запобігти зменшенню членства в УНС і що ми зі своєї сторони повинні зробити, щоб УНС міг у другому столітті свого існування рости і розвиватися. Ці важливі роздуми впливали на дальший перебіг зборів і змушували присутніх членів дати хоч би частинну відповідь на ці завдання.

Збори відкрив голова Відділу інж. Осип Сташків. Він подав порядок денний зборів, який затверджено одноголосно. Обрано президію зборів у складі Осипа Сташківа — голова, та Осипа Труша — секретар.

Протокол з попередніх загальних зборів відчитав О. Труш. Протокол прийнято без змін. Про діяльність Відділу звітували голова інж. Осип Сташків і секретарка Анна Твардовська.

У своєму звіті уступаючий голова ствердив, що протягом двох останніх років праця управи Відділу проходила згідно з інструкціями Головного Уряду. В основному нашим обов'язком є приєднувати нових членів, і під цим оглядом наш Відділ мав успіхи, бо кількісний стан нашого Відділу виглядає краще, як це було два роки тому. Маємо, хоч і на кілька, але більше членів, ніж у минулі роки, в той час як інші відділи втратили чимало членів. Це ми наочно бачимо зі статистичних даних Головного Уряду. Крім організаційних обо'язків у Відділі члени управи є активними у спортово-виховній праці „Чорноморської Січі", при якій існує наш Відділ. Далі він з приємністю і вдячністю ствердив, що на наше прохання Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу взяв на свою відповідальність спонзорство юнацької футбольної дружини „Чорноморська Січ". Маємо надію, що на цю взаємно корисну справу можемо мати підтримку в новому сезоні. В Окружному Комітеті УНС в Нюарку і околиці беруть активну участь Роман Пиндус і Осип Труш.

Звіти секретарки Анни Твардовської і організатора Омеляна Твардовського дали картину організаційної праці за дворічну каденцію. На кінець грудня 1993 року Відділ мав 135 членів. Протягом цієї каденції виплачено 17 дозрілих грамот, 3 члени були суспендовані, 1 член помер. Отже, втрачено 21 члена, а зорганізовано нових 22. У порівнянні з 1991 роком Відділ збільшився на 4 члени. Протягом 1992 року зібрано і вислано до Головного Уряду вкладку на 5,395.95 дол., а в 1993 р. — 5,439.14 дол. Понад 600 листів кореспонденції свідчить про підтримування постійного зв'язку зі своїми членими і Головним Екзекутивним Комітетом.

Дискусія над звітами врешті-решт підтвердила важливу істину, що справа придбання нових членів є для УНС однією з найважливіших справ, бо на місце тисячам членів, яким дозріли грамоти, тих що відходять від нас у вічність, треба заступити новими членами. Безумовно, що для нашої молоді, а особливо молодих підприємців і професіоналістів, УНС не має тієї вартости, яку цінила старша генерація, а це спричиняє труднощі з придбанням нових членів. Однак ми мусимо докладати всіх старань, щоб цей стан направити. У цьому завданні мусить бути скоординоване спільне зусилля не тільки членів управи Відділу, але рівночасно всіх рядових членів УНС, щоб Батько-Союз міг виконувати свої завдання у другому столітті існування.

Звіт голови Контрольної комісії ствердив, що книговодство 214-го Відділу УНС є в найкращому порядку і за це належиться уступаючій управі подяка і уділення вотуму довір'я.

На пропозицію Мирона Стебельського обрано нову управу Відділу в такому складі: голова інж. Осип Сташків, секретарка Анна Твардовська, касир Іван Стефуришин і організатор Омелян Твардовський. Контрольна комісія: голова Осип Труш, члени Євген Бренич і Роман Пиндус.

Делегатом на 33-тю Конвенцію УНС вибрано Омеляна Твардовського, заступником — Андрія Воробця.

Після зборів відбулася дружня розмова і продовження дискусії при перекусці.

Осип Труш

Діяльність 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки у Клівленді

33-ій Відділ начислює 77 членок. На жаль, багато з них, з огляду на вік і здоров'я вже не можуть бути активними. Все-таки, коли поглянемо на працю, яку Відділ здійснив у 1993 році, то не можна не здивуватися, що така жменька активних членок могла стільки зробити.

Протоколярна секретарка Стефа Балагутрак писала докладні протоколи з 7 ширших сходин та 6 сходин управи. Окрім того, вона написала 40 листів до членок в справі продажу льотерійних квитків з нагоди 50-ліття „Нашого Життя".

Кореспонденційна секретарка Міра Грабець вислала 8 листів і 38 карток та 76 повідомлень про загальні збори. Вона також займалася крамничкою Українського Музею в Ню Йорку і вислала 13 малих вишиваних подушечок на голки, які вишили членки Відділу, до крамнички. Скарбничка Лукія Медицька вислала до Централі, крім обов'язкових вплат, 100 дол. на Фонд „Дітям Чорнобиля" і 100 дол. дітям в Бразилії, 500 дол. — у запасний фонд „Нашого Життя", 500 дол. на — ювілейне видання „Нашого Життя", 4,730 дол. на — Український Музей в Ню Йорку і 900 дол. — на Фонд ім. О. Лотоцької.

Відділ передплачує „Наше Життя" для Союзу Українок в Києві.

Організаційна референтка Стефанія Вільшанецька придбала 2 нові членки. Крім обов'язків організаційної референтки, вона виконує дуже важливе для нашого Відділу завдання — очолює наші великі доходові імпрези: Різдвяний базар, Різдвяну зустріч і Пікнік.

Культурно-освітня референтка Любомира Мичковська приготовляла програми на ширші сходини та деякі імпрези. Ці програми були цікаві, інформативні і часто розвагові. Олені Мовчан завдячуємо цікаві „відіо" з імпрез в Україні та „відіо" з розмови президента Леоніда Кравчука з Олександром Морозом.

З реферату д-р Степана Воляника ми довідались про наукову і творчу діяльність славного лінґвіста Агатангела Кримського, та слухали його переклади з віршів східних поетів.

Іванна Шкарупа — голова Округи, союзянки Стефа Балагутрак і Олена Мовчан розповіли нам про свої враження з поїздки в Україну, про засідання Верховної Ради, відвідини дружини покійного поета Володимира Сосюри та про Ювілейний З'їзд Дивізійників. Програми Різдвяної зустрічі і Запустів приготовляла заступник голови Відділу Люба Гурко-Боднар.

Виховна референтка Марія Футей-Юрків опікувалася „Світличкою", в якій було 9 дітей. Марія Футей-Юрків була також референтом Суспільної Опіки. Вона і інші членки відвідували хворих, а перед Різдвом і Великоднем приносили їм кошички з печивом. Здійснено збірку під церквами на „Писанку бідним дітям". Вислано 2 пачки з одягом і харчами в Україну 3 пачки до Польщі та грошеву допомогу бідним родинам і дітям в Україні і Бразилії. На Суспільну Опіку видано 2,531.93 дол. Марія Футей-Юрків розповіла нам також про свої враження з подорожі в Україну.

Референтуру стипендій проводить вже понад 20 років Іванна Вовк. В 1993 році виплачено 19 стипендистам 3,875 дол. Грошеву допомогу дітям та стипендистам в Бразилії та Польщі вислано в сумі 317 дол. Референтура має 12 спонзорів, з того 7 поза членством Відділу. Деякі спонзори мають більше як одного стипендиста. 3 стипендії є складені членками Відділу і людини з-поза Відділу. В 1993 році трьох стипендистів 33-го Відділу стали священиками. Досі 27 стипендистів Відділу закінчили студії, з них 20 — теологію.

Референтка Мистецтва і Музею — Марія Антонів та Ірина Кошубинська і Олена Мовчан влаштували протягом року чотири виставки в габльотці кредитовки „Самопоіч" на теми: писанки з різних областей України, Опішнянська кераміка, старовинні і сучасні ікони з різдвяної тематики. Наша членка Стефа Цегельська влаштувала виставку на тему: застосування вишивки до сучасного одягу на Міжнароднім Фестивалі в Пітерсбурзі – Фльорида. Ірина Кашубинська вітала олімпійську ковзанярку Оксану Баюл і подарувала їй ікону з вишиваним рушником своєї роботи. Оксана дуже зворушилася цим дарунком.

33-ій Відділ є спонзором Українського Музею в Ню Йорку і дотепер вплатив майже 10,000 дол. 17 членок Відділу є членками Музею, 4 є патронками, а одна добродієм. Відділ і деякі членки є також членками Українського Музею — Архіву в Клівленді.

Любомира Мичковська проводить при Відділі Гурток Книголюбів. Щоб відзначити 50-ту річницю смерти письменника Богдана Лепкого, прочитано і продискутовано його трилогію „Мазепа".

Господарська референтка Єва Оліяр працювала інтенсивно при влаштуванні наших імпрез — Запустів, Пікніку і Різдвяного базару.

Пресова референтка писала про діяльність Відділу. Членки „Мережі Ді" писали листи до президента Клінтона, Державного Департаменту, сенаторів, конґресменів, американських часописів і журналів в обороні України. Деякі членки вислали „мейлоґрами" і телефонували до президеня, вимагаючи, щоб він помагав Україні, а не лише Росії. Всю працю Відділу координувала та брала активну участь у всіх імпрезах Ольга Демянчук. Це важливе завдання вона виконувала вже шість років. Завдяки її вирозумінню і тактові міг Відділ так успішно працювати. Члени контрольної комісії Анна Тарнавська і Ірина Криса ствердили, що книжки, касові і світлички, в найкращому порядку. Це заслуги Луки Медицької, нашої довголітньої касирки.

Вибрано нову Управу Відділу. Головою на 1994 рік стала Емілія Русин.

М. С.

ЕВРОПЕЙСЬКІ ГАЗЕТИ пишуть, що в сучасній Чехії діє щонайменше десять груп „голених голів" — від неонацистів до місцевого варіянту ку-клюкс-кляну. Вони систематично нападають на представників циганської меншини і виступають з антисемітськими лозунґами. У вересні минулого року в тихому містечку Пісеку, в західній Боґемії, загинула дівчина-циганка. Вона вискочила з трамваю, рятуючись від „голених голів". Через два дні в тому самому містечку молоді екстремісти загнали чотирьох циганів у річку. Одна дівчина втопилася. Десятки мешканців тим часом спокійно спостерігали з берега. Останні опитування громадської думки засвідчили, що 27 відсотків чехів неґативно ставляться до чехів, а понад три чверті чехів у віці від 15 до 29 років схвалюють дії „голених голів". Група „Невидиме кільци лицарів ку-клюкс-кляну" у своєму підпільному журналі „Арійська боротьба" пише: „Коли наші ідеї переможуть і кольорових буде депортовано, ми покінчимо з жидами за тиждень".

ВІД ХОЛЕРИ, яка охопила декілька районів Сомалії, щомісяця вмирає понад 100 осіб. Дуже тривожна ситуація склалася в портовому місці Босасо, де від початку лютого захворіло 664 мешканці, 22 з них вже вмерло. В місті Беледвейні за той же час вмерло 42 особи. В зоні епідемії виявилися міста Деррі, Ґарое, Борема, Булобарде на півночі і в багатьох населених пунктах в центральних районах Сомалії. А в понеділок, 14-го березня, зареєстровано перших хворих холерою в Байдабо і Кісмайо. Спеціялісти Світової організації охорони здоров'я почали хлорувати 1,000 джерел питної води в сомалійській столиці Моґадішу.

У СПРАВІ АЛЬМАНАХУ УНС'94

Редакція і адміністрація „Свободи" повідомляють, що фірма, яка друкувала Альманах УНС на 1994 рік, помилково вислала деяку частину накладу на пошту без адрес. Пошта повернула ці книжки адміністрації „Свободи". Тому проситься тих читачів, які не отримали Альманаху '94, а хотіли б його мати, написати або зателефонувати до адміністрації „Свободи", 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302, tel.: (201) 434-0237.